

PAPER DETAILS

TITLE: Kosova'da Türkçe Yayimlanan Bilimsel ve Hakemli Bir Dergi: BAL-TAM Türklük Bilgisi

AUTHORS: Salih Okumus

PAGES: 45-81

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/4423838>

Kosova'da Türkçe Yayımlanan Bilimsel ve Hakemli Bir Dergi: BAL-TAM Türklük Bilgisi

*The Scientific and Refereed Journal Published in Turkish
in Kosovo: BAL-TAM Türklük Bilgisi*

SALİH OKUMUŞ*

Öz

Balkanlar Türk tarihi için önemlidir. Bölge ile doğrudan ilişkilerimiz Osmanlı İmparatorluğu ile başlar. Ancak I. Balkan Savaşı'ndan sonra Osmanlı Devleti'nin bölgeden çekilmesiyle, zor duruma düşen Müslümanlar, II. Dünya Savaşı'na kadar karanlık bir dönem yaşar. Tito'nun önderliğinde Yugoslavya'nın kurulmasıyla verilen bazı haklar başta Türkçe öğretimi olmak üzere basın yayın hayatını da etkiler. Birlik ve Tan Yayınları'nın çevresinde çıkarılan çeşitli gazete ve dergiler ile edebiyat, sanat ve kültür hayatı yeniden canlanır. Ancak Yugoslavya'nın dağılmasıyla Tan Yayın Şirketi kapatılır. Edebiyat ve sanat alanlarında çıkan gazete ve dergilerin de yayın hayatına son verilir. Özellikle Türkçe basın alanında büyük bir boşluk oluşur. Bu boşluğu doldurmak üzere o sıralar kurulmuş olan Balkan Türkoloji Araştırmaları Merkezi, 2004 yılının Mart ayında BAL-TAM Türklük Bilgisi dergisinin ilk sayısını çıkarır. Yılda iki kez çıkan dergi, 20 yıl aralıksız yayın hayatına devam ederek 41. sayısına ulaşır. Bilimsel ve hakemli bir dergi olan BAL-TAM tarih, edebiyat, halk bilimi, eğitim gibi farklı bölümleri içeren akademik yazılardan oluşmaktadır. Dergi çevrim içi olarak yayımlanmasının yanı sıra fizikî olarak da basılır, ayrıca kendi adını taşıyan bir de web sayfası bulunur. Amacımız Balkanlarda Türkçe olarak yayımlanan bilimsel ve hakemli bir dergi olan BAL-TAM Türklük Bilgisi dergisini kimlik bilgileri, şekil yapısı, muhteva özellikleri ve yazar kadrosu bakımından incelemektir.

Anahtar Kelimeler: BAL-TAM, süreli yayınlar, Kosova, dil, tarih, edebiyat, folklor araştırmaları.

Abstract

The Balkans are important for Turkish history. Our direct relations with the region begin with the Ottoman Empire. However, after the First Balkan War, with the withdrawal of the Ottoman Empire from the region, Muslims who fell into a difficult situation experienced a dark period until World War II. Some rights granted with the establishment of Yugoslavia under the leadership of Tito affected the press and publishing life, especially the teaching of Turkish. Literature, art and culture life were revived with various newspapers and magazines published around Birlik and Tan publications. However, with the dissolution of Yugoslavia, Tan publications company was closed. The publication life of newspapers and magazines published in the fields of literature and art was also terminated. A great gap was created especially in the Turkish press. The Balkan Turkology Research Center, which was established at that time to fill this gap, published the first issue of BAL-TAM Türklük Bilgisi journal in March 2004. The magazine, which was published twice a year, continued its publication life for 20 years without interruption and reached its 41st issue. BAL-TAM, a scientific and refereed journal, consists of academic articles covering different sections such as history, literature, folklore and education. The journal is published online as well as physically printed, and also has a web page bearing its own name. Our aim is to examine the BAL-TAM Türklük Bilgisi, a scientific and refereed journal published in Turkish in the Balkans, in terms of its identity information, form structure, content features and author staff.

Keywords: BAL-TAM, periodicals, Kosovo, language, history, literature, folklore researchs.

* Dr. Öğr. Üyesi / Ordu Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Ordu/TÜRKİYE, salihokumus@gmail.com, ORCID: 0000-0001-7990-2469

Gönderilme Tarihi | Date Applied: 07/12/2024

Kabul Tarihi | Date Accepted: 22/01/2025

Araştırma Makalesi | Research Article

Bu makale Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı (CC BY-NC) ile lisanslanmıştır.
This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (CC BY-NC).

Giriş

Balkanlar Türk tarihi açısından önemli bir bölgedir. Daimî ilişkiler Osmanlı Devleti ile başlar. Ancak Balkan Savaşlarıyla zor duruma düşen bölgedeki Türk ve Müslüman halk, II. Dünya Savaşı'ndan sonra Yugoslavya Federal Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla çeşitli haklara kavuşur. Bu hakların en çok tezahür ettiği alanların başında basın-yayın faaliyetleri gelir. 23 Kasım 1944 tarihinde Üsküp'te "Birlik Yayın Şirketi" kurulur. Bu yayın şirketinin etrafında ilk Türkçe gazete olan *Birlik* yayımlanır. Ardından *Sevinç*, *Tomurcuk* ve *Sesler*, gibi dergiler çıkmaya başlar. Bölgede *Birlik* gazetesiyle birlikte edebî bir çevre oluşmaya başlar. Böylece çevrede yaşayan Türk aydınları kendilerini ifade etme imkânına kavuşurlar. (Okumuş ve Yön, 2014, s. 2128)

1969 yılında Priştine'de *Tan* gazetesi çıkar. Makedonya'da *Birlik* yayınlarının Türk halkına verdiği hizmeti Kosova'da Tan Yayın Şirketi yapar. *Tan* gazetesinin, Kosova'daki Türk gençlerinin yetişmesinde önemli bir katkısı bulunur. Ardından 1973 yılında Tan Yayınlarınca *Çevren*, 1976'da Doğru Yol Derneği tarafından *Doğru Yol-Esin* dergisi ve 1979 yılında ise *Kuş* dergileri yayımlanır. Aynı zamanda Kosova Türk halkının kitap ihtiyacını karşılamak için Tan Kitap Dizisi oluşturulur. 1974-1999 yılları arasında farklı türlerde yaklaşık 150 kitap basılır. Ayrıca 1978 yılında Prizren'de kurulan amatör Türk tiyatrosu faaliyete başlar. (Okumuş, 2015, s. 6255)

Ancak 1992 yılında Yugoslavya'nın dağılmasıyla Kosova'da birtakım sorunlar baş gösterir. 1995 yılında Sırp Ordusu Kosova'ya girer. 1999 yılındaki NATO müdahalesiyle Kosova BM kontrolüne geçer. Kosova, 17 Şubat 2008 tarihinde bağımsızlığını ilan ederek sorunlu dönemleri geride bırakmaya çalışır. Kosova'da yaşayan Türkler, çeşitli problemler yaşasa da bugün bölge halkıyla birlikte kol kola Kosova'nın vatan oluşunu kutlamaktadır.

Bağımsızlıktan sonra Kosova'da Türk basını ekonomik sorunlar yüzünden çeşitli sıkıntılarla karşılaşır. *Tan* gazetesinin kapanmasıyla Kosova Türk edebiyatı çevrelerinin ürünlerini yayınlacakları tek dergi olan *Çevren* de kapanır. Ancak çeşitli dernek ve şahıslara ait yayınlar ayakta kalabilir. Bunlar da çeşitli kurum ve kuruluşların yardım ve desteklerine muhtaçtır.

1973 yılında Türkçe olarak yayın hayatına başlayan *Çevren* dergisi, Balkanlardan dünyaya uzanan ve birçok devlet kütüphanelerinde yer alan ender dergilerdendir. Ancak, 1993 yılında eski Yugoslavya'daki siyasi kargaşalar nedeniyle Türkçe yayınlara devletin maddi desteği kesilir. *Tan* gazetesi ve Tan Yayınları'nın diğer faaliyetleri de durdurulur. Bu çerçevede *Çevren* dergisinin yayınına da son verilmiş olur. *Çevren*, sadece Yugoslavya'da değil, tüm Balkan yarımadasında *Sesler*'le birlikte Türkçe yayımlanan bilimsel nitelikli nadir dergilerden idi. Bu derginin yayın hayatına son verilmesi kültürel manada, bölge ülkelerinde yaşayan Türk halkı için büyük bir kayıp olur.

Bu çerçevede, 2000 yılının Mart ayında, Prizren'de, Priştine Üniversitesi Filoloji Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı öğretim üyelerinden Prof. Dr. Nimetullah Hafız ve eşi Prof. Dr. Tacida Hafız tarafından Balkan Türkoloji Araştırmaları Merkezi kurulur. Kısa adı BAL-TAM olan merkezin amacı, Balkanlar ve Türk dünyasındaki Türkoloji sahasına giren konularda bilimsel araştırmalar yapmak, uluslararası Türkoloji sempozyumları düzenlemek ve alanla ilgili yayıncılık yapmaktır. Hafız ailesi, 1998 yılında da eski Yugoslavya topraklarındaki Türkologları bir çatı altına toplamak maksadıyla Balkan Türkologlar Birliğini kurmuş ve bu çatı altında Priştine'de oldukça verimli bilimsel toplantılar gerçekleştirmişti.¹ İşte bu tecrübe ile yola çıkan BAL-TAM, ilk iş olarak bu eksikliği gidermek amacıyla on yıldır basılamayan *Çevren* dergisini, eski şekliyle yayımlamaya karar verir. 2001 yılında *Çevren* dergisinin 93-94. sayısı yayımlanır. Derginin 95-96. sayıları da Mart 2002 tarihinde çıkarılır. Ardından 97-98 ve 99. sayılarının hazırlıkları yapılır. Bu sayılardan sonra *Çevren*'in daha geniş çaplı 100. sayısının hazırlanması ve bu sayının da IV. Uluslararası Balkan Türkolojisi Sempozyumu'na yetiştirilmesine karar verilir. Ancak bu girişimler, Tan Gazetesi Yayın Örgütü tarafından telif hakkı gerekçesiyle engellenir. Balkan Türkoloji Araştırmaları Merkezi bu engellemenin ardından, altı ayda bir olmak üzere yeni bir dergi yayımlamaya karar verir.² Nimetullah Hafız, Baltam Türklük Bilgisi Dergisi'ni çıkarma hikâyesini şu şekilde özetler:

"Biz, Çevren'in 93-94. sayılarını birlikte yayınladık. Daha sonra 95-96-97. Sayılarını birlikte çıkartmak istedik. Amacımız, BAL-TAM'ın ilk sempozyumu vesilesiyle, Çevren'in 100. sayısının kutlamalarını yapmaktı. Ancak bazı çevreler tarafından Çevren Dergisi'nin imtiyaz sahibinin Tan gazetesinin eski redaksiyon heyeti olduğu gerekçesiyle engellendik. Hatta dergiyi çıkarmaya devam etmemiz halinde mahkemeye verileceğimiz yönünde bir ihtarnama aldık. Bunun üzerine, BAL-TAM Türkoloji Araştırmaları Merkezi Dergisi'ni çıkarmayı düşündük." (Okumuş, 2014, s. 1)

2004-2024 tarihleri arasında aralıksız toplam 41 sayı neşredilen *BAL-TAM*, dergicilik faaliyetinin dışında kitap yayını yapmakta ve uluslararası sempozyumlar düzenlemektedir. Araştırma-inceleme tarzındaki kitaplar ile roman ve hikâye türünde eserler basar. Ayrıca yapılan sempozyum bildirilerinin basıldığı özel sayılar da mevcuttur. *BAL-TAM*'ın Prizren, Mostar, Kotor, Zagreb ve Türkiye'de düzenlediği Türkoloji alanındaki sempozyumları alana önemli katkılar sunar. Bu sempozyumların bildirileri de yine *BAL-TAM* Yayınları veya *BAL-TAM* dergisinin o yılki sayılarında yayımlanır. Bu makalede, *BAL-TAM*'ın

¹ <https://baltam.org/tarihce/> [Erişim tarihi: 5 Aralık 2024]

² <https://baltam.org/bal-tam-dergisinin-tarihcesi-2/> [Erişim tarihi: 6 Aralık 2024]

2004-2014 tarihleri arasında yayımlanan 10 yıllık periyoduna ait ilk 21 sayısı değerlendirilmektedir.

1. BAL-TAM Dergisinin Kimlik Bilgileri

BAL-TAM Türklük Bilgisi, Prizren'de 2004 yılında yayın hayatına başlayan akademik bir dergidir. Dergi, mart ve eylül olmak üzere yılda iki sefer basılır. Dergi geniş hacimli olup sayfa sayıları 290 ile 450 arasında değişmektedir. Derginin uluslararası kaydı Paris'te yapılmıştır. Balkan Türkoloji Araştırmaları Merkezi adına çıkarılan dergi, ISSN numarasına sahip, hakemli ve akademik bir yayındır. BAL-TAM Türklük Bilgisi'nin ilk sayısı, Eylül 2004 yılında Prizren'de çıkar. Derginin Sahibi Prof. Dr. Tacida Zubçević Hafız, başyazarı ve mesul müdürü Prof. Dr. Nimetullah Hafız'dır. Bilim dünyasında ad yapmış uzman kişilerden oluşan bir danışma ve hakem kuruluna sahiptir (Okumuş, 2015, s. 6263).

BAL-TAM Türklük Bilgisi dergisi, daha evvel Yugoslavya döneminde bölgede yayımlanan *Sesler* ve *Çevren* dergilerinin bir devamı niteliğindedir. Üsküp'te 1965-2001 tarihleri arasında yayımlanan *Sesler*³ ile Kosova'da 1973-1992 / (2001-2002) tarihlerinde yayımlanan *Çevren*⁴ dergileri zamanının Türkçe

³ *Sesler* dergisi, 1965-2001 yılları arasında, Üsküp merkezli olarak toplamda 331 sayı çıkarılmış, Balkanların en uzun soluklu Türkçe dergilerindendir. İlk sayısı 1965 yılının aralık ayında, Fahri Kaya'nın yönetiminde çıkarılan dergi; kendisini Toplum-Sanat dergisi olarak tanımlar. Devrin şartlarına göre bazı kesintilerle de olsa 2001 yılının Nisan ayına kadar hayatına devam eder. Latin harfleriyle ve Türkçe olarak basılan *Sesler* dergisinde dil, tarih, edebiyat, sanat, sosyoloji ve siyaset gibi konular ile şiir, hikâye, roman, tiyatro, halk edebiyatı ürünleri, araştırma, inceleme ve eleştiri alanında yazılmış pek çok yazı ve makale bulunmaktadır. Ayrıca dünya yazarlarından yaptığı çeviri yazılarıyla da dikkatleri çeker. *Sesler*, Üsküp'te bir edebiyat ortamının kurulması, yeni bir edebiyat neslinin yetiştirilmesi ve milli kimliğin korunmasına önemli katkılarda bulunmuştur.

⁴ *Çevren* dergisi, 1973-1992 yılları arasında aralıksız yayın yapan bilimsel bir dergidir. "Toplum, Bilim, Yazın ve Sanat Dergisi" sloganını kullanır. Derginin ilk yayın yönetmeni (sorumlu yazar) Süreyya Yusuf'tur. Sonra sırasıyla Nimetullah Hafız, Arif Bozacı, Enver Baki ve son olarak da İrfan Morina bu görevi üstlenir. *Çevren* dergisi, 1992 Aralık ayında 92. sayısı ile yayın hayatına son verir. Ancak 2001 yılında 93-94. Sayıları, 2002 tarihlerinde de 95-96. Sayıları eski yazı işleri sorumlusu Nimetullah Hafız'ın başkanlığını yaptığı Balkan Türklük Araştırmaları Merkezi tarafından yayınlanır. Kosova Türk edebiyatının gelişmesinde de önemli katkılar sağlayan *Çevren* dergisi, çok zengin bir içeriğe ve yazar kadrosuna sahiptir. *Çevren* dergisinde dil, edebiyat, kültür, sanat, folklor, siyaset, toplum ve tarih konularıyla ilgili çok sayıda makale görülür. Ayrıca hikâye, deneme, hatıra, röportaj, tenkit, tanıtım, haber, bildiri, bibliyografya türlerinde zengin içerikli yazılar ile Kosova Türk halk folkloruna ait pek çok malzeme bulunur. Başta Balkan ülkeleri olmak üzere Türkiye ve Türk Dünyasından çok sayıda yazarlara ait makaleler dikkati çeker. *Çevren* dergisi de Üsküp'te

yayımlanan kaliteli bilimsel dergileri niteliğindeydi. Bu dergiler ayrıca yetiştirdikleri yeni bir nesille de anılırlar.

Ancak BAL-TAM günümüz şartlarında ISSN, danışma ve hakem kurulu, *web* sayfası, yeni yayın şartları ve kör hakemlik sistemi gibi bazı yeni uygulamalara sahiptir. Bu yönüyle de Kosova’da yayımlanan ilk Türkçe akademik, hakemli ve bilimsel dergidir denilebilir. Dergide Türkoloji ve onunla ilgili olan bütün çalışmalar, akademik yazılar ve makaleler mevcuttur. Aday makaleler geniş yelpazeli olan danışma kurulunun sıkı denetiminden geçtikten sonra dergide yayımlanır.

Derginin hangi yılda çıktığı ve kaçınıcı sayı olduğuna dair bilgiler derginin kapağında, ilk sayfasında ve künye bilgilerinin bulunduğu sayfada yer alır. Künyede yıl, sayı, ay, sahibi, yönetmeni ve iletişim gibi daha detaylı bilgiler verilir. Derginin düzeltmeni Ferhat Aşıkferki ve Taner Güçlütürk’tür. Derginin dizgi-mizanpaj ve tasarımlarını Kemal Acar ve Birlik matbaası yapar. Fiyatı belirtilmemiştir.

BAL-TAM’ın 16. sayısına kadar hakem kurulu bulunmaz. Bunun yerine dergide sadece danışma kurulu bulunur. Danışma kurulu 21. sayı itibariyle 26 ülke, 48 danışma kurulu üyesine ulaşır. Hakem kurulu ise ilk defa 16. sayıda görülür. 16 ve 17. sayılarda 29, 18, 19 ve 20. sayılarda ise toplam 30 tane hakem yer alır. Hakemler Türkiye, Azerbaycan, Kosova, Bulgaristan, Sırbistan, Japonya ve Rusya Federasyonu gibi yedi farklı ülkeden oluşmaktadır. Ancak hakemlerin daha çok Türkiye ve Azerbaycan üniversitelerinde çalışan Türkologlardan seçildiği dikkati çeker. Ayrıca derginin Arnavutluk, Bosna-Hersek, Bulgaristan, Hırvatistan, Kazakistan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Makedonya, Moldova, Özbekistan, Romanya, Rusya Federasyonu, Sırbistan, Türkiye ve Yunanistan’da yurtdışı temsilcilikleri bulunmaktadır.⁵ Yazışma adresi, telefon bilgileri, hakem ve danışma kurulunda bulunan isimler ile ülkeleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Derginin incelediğimiz sayılarına ait kimlik ve jenerik bilgileri tablosu aşağıdaki gibidir:

Derginin Sahibi	BAL-TAM, Balkan Türkoloji Araştırmaları Merkezi adına
Yayımlayan	Prof. Dr. Tacida Zubçević HAFİZ

yayımlanan Sesler gibi yeni bir edebi neslin yetişmesine, Kosova’da bir edebiyat ve kültür ortamının oluşmasına imkân sağlar.

⁵ <https://baltam.org/hakkimizda/> [Erişim tarihi: 6 Aralık 2024].

Sorumlu Yazar	Prof. Dr. Nimetullah HAFIZ
Düzeltili	Ferhat AŞIKFERKİ, Taner GÜÇLÜTÜRK
Danışma Kurulu	Prof. Dr. A. Bican ERCİLİSUN (Türkiye), Akademik Aliya COGOVİÇ (Kosova), Prof. Dr. Anvar MOKAEV (Kırgızistan), Prof. Dr. Bayram BAYRAKTAR (Türkiye), Prof. Dr. Cengiz HAKOV (Bulgaristan), Prof. Dr. David GEZA (Macaristan), Prof. Dr. Dimitriy VASİLYEV (Rusya Federasyonu), Prof. Dr. Ekmelettin İHSANOĞLU (Türkiye), Prof. Dr. Emin Plana (Kosova), Prof. Dr. Ekrem ÇAVUŞEVİÇ (Hırvatistan), Prof. Dr. Elfina SİBGATULİNA (Rusya Federasyonu) Prof. Dr. Enver MAHMUT (Romanya), Prof. Dr. Eva GUSTAVSSON (İsveç), Prof. Dr. FehimNAMETAK (Bosna Hersek), Prof. Dr. Ferit DUKA (Arnavutluk), Prof. Dr. Gazmend ŞPUZA (Arnavutluk), Prof. Dr. Gyorg HAZAI (Macaristan), Prof. Dr. Halil İNALCIK(Türkiye) Prof. Dr. Haluk AKALIN (Türkiye), Prof. Dr. Hamdi HASAN (Makedonya), Harid FEDAI (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti), Prof. Dr. Hayriye Süleymanoğlu YENİSOY (Türkiye), Prof. Dr. Hüseyin AYAN (Türkiye), Prof. Dr. İlber ORTAYLI (Türkiye), Prof. Dr. J.-L. Bacque GRAMMONT (Fransa), Prof. Dr. İsmail PARLATIR (Türkiye), Prof. Dr. Kâmil Veliyev (Azerbaycan), Prof. Dr. Kerima FİLAN (Bosna Hersek), Prof. Dr. Lars YOHANSON (Almanya), Prof. Dr. Maria TODOROVA (Bulgaristan), Prof. Dr. Micheil BOZDEMİR (Fransa), Prof. Dr. Michael KİEL (Hollanda), Prof. Dr. Mihai MAXİM (Romanya) Prof. Dr. Miryana MARİNKOVİÇ (Sırbistan), Prof. Dr. Mirzattin ZAKİYEV (Tataristan), Prof. Dr. Mustafa KAÇALİN (Türkiye), Prof. Dr. Mustafa MEHMET (Romanya), Prof. Dr. Nasimhan RAHMANOV (Özbekistan), Prof. Dr. Novak KİLİBARDA (Karadağ), Prof. Dr. Eva BALTA (Yunanistan), Prof. Dr. Razik RAFİEV (Özbekistan), Prof. Dr. Reşat GENÇ (Türkiye), Prof. Dr. Rukiye HACI (Çin), Prof. Dr. Şakir İBRAYEV (Kazakistan), Akademik Şerbo RASTODER (Karadağ) Prof. Dr. Tadeus MAYDA (Polonya), Prof. Dr. Tevfik Melikli (Rusya Federasyonu), Prof. Dr. Uli SCHAMİLOĞLU (ABD), Prof. Talât HALMAN (Türkiye).

Hakem Kurulu	Prof. Dr. Ahmet Yaşar OCAK (Türkiye), Prof. Dr. Bilge ERCİLASUN (Türkiye), Doç. Dr. Bilgin ÇELİK (Türkiye), Prof. Dr. Celil Garipoğlu NAGİYEV (Azerbaycan), Prof. Dr. Dursun YILDIRIM (Türkiye), Prof. Dr. Ebulfes AMANOĞLU (Azerbaycan), Prof. Dr. Erman ARTUN (Türkiye), Prof. Dr. Fethi MEHDIYU (Kosova), Prof. Dr. Güllü YOLOĞLU (Azerbaycan), Prof. Dr. Gönül AYAN (Türkiye), Dr. Halit EREN (Türkiye), Doç. Dr. İbrahim YALIMOV-Bulgaristan, Prof. Dr. İsa HABİBBEYLİ-Azerbaycan Prof. Dr. İskender PALA-Türkiye, Dr. İsmail CAMBAZOV-Bulgaristan, Prof. Dr. İsmail PARLATIR-Türkiye, Dr. Juten ODA-Japonya, Prof. Dr. Kemal ERARSLAN-Türkiye, Prof. Dr. Layla KARAHAN-Türkiye, Doç. Dr. Mehmet Naci ÖNAL-Türkiye Prof. Dr. Mehmet ŞAHİNGÖZ-Türkiye, Prof. Dr. Nuri YÜCE-Türkiye Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU-Türkiye, Sabri ALAGÖZ-Bulgaristan, Prof. Dr. Saim SAKAOĞLU-Türkiye Prof. Dr. Suphi SAATÇI -Türkiye, Prof. Dr. Taciser ONUK-Türkiye, Prof. Dr. Tuncer GÜLENSOY-Türkiye, Doç. Dr. Vladan VİRİYEVIÇ-Sırbistan, Prof. Dr. Volkan COŞKUN-Türkiye.
ISSN	1452-2179 (Paris)
Dizgi-Mizanpaj	Maksat Tubekov, Kemal ACAR, Birlik Matbaası, Ankara; Kültür ajans Tanıtım ve organizasyon Ltd. Şti, ANKARA; Teuta SPAHIU, BAL-TAM.
Baskı	Birlik Basımevi, Ankara; BRC Basım matbaacılık LTD Şirketi, Ankara; www.siprint-ks.com.
İletişim Bilgileri (Adres-Tel)	Emin Paşa no:17 Prizren – KOSOVA. Tel-Faks: +381 29231 108. Reşit Galip Cad. 21/3 G.O.P.- Ankara / TÜRKİYE Tel-Faks: +90312447 07 03
Web Adresi	www.baltam.net

Tablo 1: Derginin kimlik bilgileri

Derginin son sayılarında Genel Yayın Yönetmeni, Editör, Sorumlu Yazı İşleri Müdürü, Metin Denetimi, Sanat Yönetmeni, İngilizce Danışmanı ve derginin tarandığı indeksler eklenmiştir.

Dergi yayın konusunda bazı ilke ve prensipleri zorunlu kılar. Özellikle gönderilen makalelerin öncelikle analitik ve bilimsel objektiflik ya da nesnelligi içermesi, dipnot ve kaynakça bakımından bilim standardına uygun olmasını ve yazarlardan daha önce hiçbir yayın organında basılmamış çalışmaları talep eder.

BAL-TAM dergisinin dili Türkçedir. Bunun yanı sıra ek dil olarak İngilizce, Rusça, Almanca, Fransızca ve Azeri Türkçesinde yapılmış çalışmalar geniş bir Türkçe özetle beraber vermek şartıyla dergiye kabul edilir. Fakat özet verilmeyen yabancı dilde yazılan makaleler de dergide mevcuttur. Dergiye yayımlanması için gönderilen çalışmalarda sayfa sınırlaması yoktur. Yazıların 1,5 satır aralığında, hece genişliği 126 mm'yi ve uzunluğu 195 mm'yi kapsayacak şekilde 11 punto Times New Roman biçiminde olması istenir. Ayrıca çalışmaların başında Türkçe ve İngilizce özet ile anahtar kelimelere yer verilmesini de zorunlu tutar. Gönderilen çalışmaların, fiziki bir kopyası ile CD, disket veya Word biçiminde internet yoluyla da derginin e-postasına gönderilmesi talep edilir.

BAL-TAM Türklük Bilgisi dergisinin bilim ve hakem kurulu dergiye gönderilen çalışmaların yayımlanıp yayımlanmayacağına karar verir. Bu bakımdan dergi gelen bütün yazılar için kör hakem sistemini kullanır. Web sayfası üzerinden makale kabul eden Dergide ifade edilen görüş ve fikirler yazarların kendilerine aittir. Derginin görüşü olarak kabul edilmez. Hakemli bir dergi olması nedeniyle dergiye ilk defa yazsını gönderen kişilerden makalenin yanında, özgeçmiş ve bir adet fotoğraf istenmektedir.

BAL-TAM Türklük Bilgisi dergisi, ResearchBib, WorldCat, Scilit, Türk Eğitim İndeksi, ESJİ- Eurasian Scientific Journal Index, İSAM, PSIRef-Paradigm Shift Innovations (PSI), Google Scholar tarafından taranmaktadır.⁶

2. BAL-TAM Dergisinin Şekil Bilgileri

2004 yılından beri 20 yıldır yayın hayatına devam eden *BAL-TAM* dergisi, iki farklı matbaa tarafından basılır. Derginin kapak tasarımı, dizgi ve mizanpajı Kemal Acar tarafından yapılır. Sayılara göre kapak renkleri değişmektedir. Derginin adı kapakta "BAL-TAM TÜRK LÜK BİLGİSİ" şeklinde yazılır. Çıktığı ay, yıl ve şehrin adı büyük harflerle logonun altında verilir. Ayrıca derginin hangi yılda çıktığı ve kaçınıcı sayı olduğu derginin kapağında, ilk sayfasında ve künye bilgilerinin bulunduğu yerde gösterilir.

a. Kapak Kompozisyonu: Kapağın üst kısmında derginin adı, her sayıda büyük harflerle ve kısaltılarak yazılır. Bu yazı bütün sayılarda aynı puntoyla ve kapak kompozisyonuna göre farklı renklerde verilir. İlk sayıdan 12. sayıya

⁶ https://dergi.baltam.org/index.jsp?mod=sayfabilgi&sayfa_alias=%C4%B0ndeksler
[Erişim tarihi: 6 Aralık 2024]

kadar kullanılan renkler sarı, mavi, kırmızı, koyu yeşil şeklindedir. 13. sayıdan itibaren kapak kompozisyonu beyaz renkle verilmeye başlanır.

Derginin adı kapağın orta kısmında büyük harflerle ve kısaltılmış şekilde yazılır. Açılımı ise, bu yazının hemen üstünde ve daha küçük boyutlardadır. Derginin sayı numarası da derginin adı ile aynı renkte ve hemen altında verilir. Bu renkler; kahverengi, mavi, krem ve sarıdır. Derginin ISSN numarası sağ üst köşede bulunur. ISSN Numarası: 1452-2179'dur. Derginin logosu kırmızı renktedir ve kapağın alt kısmında ortalanarak verilir. Çıktığı ay, yıl ve şehrin adı büyük harflerle logonun hemen altında derginin adı ile aynı renktedir. Derginin ön ve arka kapağı da aynı renkte basılır. Arka kapağın sağ alt köşesinde sadece ISSN numarası ve barkot bilgileri bulunur. Kapak farklı kişiler ve firmalar tarafından hazırlanır. Dizgi ve mizanpaj sorumlusu Kemal Acar olarak belirtilir. Bu isimlere dördüncü sayfadaki künye bilgileri arasında yer verilmiştir. Derginin bazı sayıları (14, 15, 18, 19) özel durum ve şahıslara adanır. Kapaklarda belirtilen önemli günlerin ve şahısların tanıtımını yapan başlıklar kırmızı renkte ve derginin sayısının hemen altında gösterilir.

b. Sayfa Yapısı: *BAL-TAM* 16x23,8 cm ebadında hacimli bir dergidir. Derginin 1. sayısından 9. sayısına kadar künye ve içindekiler bölümü roma rakamı ile belirtilir. Makalelerin yayımlanmaya başladığı ilk sayfa olan giriş 1 ile başlar. 10. sayıdan itibaren künye, içindekiler ve giriş bölümü birbirinin devamı şeklinde numaralandırılır. 1. sayısından 15. sayısına kadar sayfa sayıları 290 ile 450 arasında değişir. Yalnız 2012 ve 2013 yıllarında basılan (16, 17, 18, 19) sayıların sayfa sayıları 448'dir. Bazı sayılarda *BAL-TAM* tarafından yayımlanan eserlerin tanıtımı yapılır. Bu tanıtım sayfalarına sayı numarası verilmez. Ayrıca *BAL-TAM* bünyesinde yapılan aktivitelerin resimleri de derginin arka kısmında yer alır. Bu resimlere sayfa numarası verilir. Derginin dış kapakları parlak kuşe kâğıttır. İç sayfaların baskılarında ise, birinci hamur kâğıt kullanılır. İlk sayıdan bu yana baskı kalitesinde hiçbir değişiklik yoktur.

c. Dizgi ve Baskı Tekniği: *BAL-TAM*'ın bazı sayılarında derginin yayın ve ilkeleri kesin kurallarla belirtilir. Yayımlanacak makalelerde kullanılacak yazı stili, puntolar, başlık, alt başlık kullanımı gibi hususlar derginin arka kısmında verilir. Dergide yer alan makalelerin başlıkları aynı boyutlarda, büyük harflerle ve koyu renkte verilir. Makalenin yazarı ana başlığın hemen altında ortalanmış bir şekilde, makalenin alt başlıkları ise, küçük harflerle ve koyu yazılır. Bazı sayılarda İngiliz, Azerbaycan Türkçesi, Almanca, Rusça ve Fransızca ile yazılmış makaleler ve özet bulunur. Derginin sayfa numaraları ikiden başlatılır ve son sayfaya kadar numara verilir. Ön kapağın aynısı ilk sayfada da tekrar edilir.

BAL-TAM'ın düzeltmeni Ferhat Aşıkferki ve Taner Güçlütürk'tür. Derginin dizgi, mizanpaj ve tasarımları 1, 2, 3, 4 ve 8. Sayılarını Kemal Acar, 5, 6 ve 7.

sayılarını ise Birlik Matbaası yapar. Derginin 14. 15 ve 18. Sayıları Kültür Ajansı, 16 ve 17. Sayılarını ise, Teuta Spahiu tarafından yapılır. Derginin 19. Sayısından sonra dizgi ve mizanpaj işlerini Balkan Türkoloji Araştırmaları Merkezi üstlenir. Derginin baskısı da Sprint ve Birlik Basımevleri tarafından yapılır.

Derginin bazı sayılarında yazım yanlışları bulunmaktadır. Özellikle de 11. sayısında yer alan makalelerde yapılan yazım yanlışlıkları 15. sayıda okuyucuya duyuru olarak bildirilmiş bu yazıların düzeltilmiş şekilleri de yeniden yayımlanmıştır.

d. Fotoğraf ve Desen (Çizim): *BAL-TAM* dergisi bilimsel ve akademik bir dergi olduğundan genellikle fotoğraf, desen ve çizimlere çok yer vermez. Ancak özellikle yazar, şair, sanatçı, devlet adamı ve bilim adamı gibi önemli şahsiyetlerin tanıtımlarının yapıldığı bölümlerde zaman zaman resim ve fotoğraf kullanılır. Ayrıca *BAL-TAM* dergisi bünyesinde yapılan sempozyumlarda ve özel günlerde yapılan etkinliklerin tanıtımlarında da resimlere yer verilir.

3. BAL-TAM Dergisinin Muhteva Bilgileri

BAL-TAM Türklük Bilgisi'nin her sayısında çeşitli alan ve konularda ilmi makaleler bulunur. Dergi; Tarih, Dil, Edebiyat ve Yazın, Halk Bilimi, Eğitim, Derleme-Tarama, Olaylar, Yayınlar, Sanat ve Yitirdiklerimiz olmak üzere on bölümden oluşur. Ancak bazı sayılarda bunlara, Kütüphanecilik, Müzikoloji ve Tanıtımlar da eklenir. Bu çalışmada derginin 10 yıl boyunca yayımladığı ilk ilk 21 sayısını inceledik. Bu sayılarda 732 makale ve yazı bulunmaktadır.

TOPLAM	ARA TOPLAM	MAKALE SAYISI	TÜRLER
		53	Bilim
		149	Tarih
		80	Dil
		127	Edebivat Yazın
		39	Eğitim
		50	Halkbilimi
	37	20	Derleme
		17	Tarama
		12	Sanat
		2	Kütüphanecilik
		2	Müzikoloji
	120	28	Olaylar
		92	Yayınlar
	24	15	Yayınlar
		8	Tanıtlar
		1	Y
		22	Yitirdiklerimiz
		15	Bildiriler
732			

Tablo 2: Dergide yer alan yazıların türlere göre dağılımı

Buna göre, dergisinin bilim başlığı altında 53, tarih bölümünde 149, dil alanında 80, edebiyat/yazın kısmında 127, eğitime yönelik 39, halkbilimi ve folklor araştırmalarında 97, Sanat'ta 12, Kütüphanecilik 'de 2, Müzikoloji 'de 2, olaylar-yayınlar ve tanıtımlar bölümünde 144 ve yitirdiklerimiz bölümünde ise 22 yazı bulunur. Bazı sayılarda derleme-tarama (Derleme, Derleme-tarama) ile olaylar-yayınlar (olaylar, yayınlar, olaylar-yayınlar, tarama) bölümü, farklı başlıklar altında verildiğinden bunların tamamı baş harfleriyle gösterilmeye çalışılmıştır. Ayrıca derginin 2014 Mart ayında yayınlanan 20. sayısında I. Uluslararası Türklük Bilgisi Semineri'nde sunulan 15 adet bildiriye de yer

verilir. Burada sunulan bildiriler, Priştine üniversitesi filoloji fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nün kuruluşunun 25 Türk ve dünya şairi Nazım Hikmet Ran'ın ölümünün 50 ve Prizren neoklasik Türk şairi Ömer Lütfi'nin ölümünün 85. Yıldönümlerine adanmıştır.

Bilim başlığı derginin ilk üç sayısında yer almaktadır. Bilim başlığı ya içindekiler kısmında ya da makalenin yayınlandığı sayfada bilim makalesi ifadesiyle gösterilir. Diğer sayılarda ise, böyle bir ifade yer almaz. Makaleler genellikle içindekiler kısmında Tarih, Dil, Edebiyat/Yazın, sanat ve Eğitim gibi yeni başlıklar eklenir. İlk üç sayıdaki *Bilim* başlığı altında toplam 53 makale bulunur. Bu makaleler daha çok tarih (16), halkbilimi (10) dil (9), edebiyat (6), sanat (2), eğitim (1), röportaj (1), kitap tanıtımı (1), biyografi (1) gibi alanlara aittir. Ayrıca Atatürk'le ilgili de (6) adet yazı bulunmaktadır.

Tarih alanındaki makaleler daha çok Osmanlı İmparatorluğunun siyasi yapısı, Balkanlardaki Türkler, Cumhuriyet devri Türkiye'si, modernleşme, Türk dünyası ve diplomasi konularını içerir. Dil ve edebiyat alanında yer alan makalelerde Atatürk'ün dil politikası, Türk dünyası ortak yazı dili, Kazak dili, Azerbaycan dili, Türkçede kullanılan edatlar ve kişi adları gibi konular üzerinde durulur. Edebiyat alanındaki yazılarda Bulgaristan Türk şiiri, Balkan edebiyatı, Balkan şiirinde Atatürk konuları öne çıkar. Halk biliminde ise, Bulgaristan Türk halk kültürü, Bulgaristan halk kültürünün önemli simalarından Haydar baba, Türk mutfak ve özel gün yemekleri, yöresel mutfak etnografyası, halk ozanları, Atatürk, sözlü kültür, atasözleri ve deyimlerin kullanımı, Kazak mitleri, Azerbaycan halk yazını ve halk inançları dikkatimizi çeker. Eğitim alanındaki yazılarda öğretmen konusu ele alınır. Özellikle N. Hablemitoğlu'nun Mustafa Kemal'in işaret ettiği modern öğretmen tiplmesi öne çıkarılır (Hablemitoğlu, 2004). Sanat alanında Türk dünyasında kullanılan kutsal müzik enstrümanları ve düz dokuma yaygı geleneği üzerinde durulur. XVII. Yüzyıla ait önemli bir tıp kitabının tanıtımı yapılır. Ayrıca BAL-TAM dergisi hakkında bilgi veren kısa bir yazı da bulunmaktadır. Bu bölümde Atatürk konusuna da yer verilir. Bu makalelerde yabancılar gözüyle Atatürk, Atatürk ve Spor, Atatürk'ün dil politikası, Atatürk'ün köken itibarıyla bağlı bulunduğu Kocacık ve eski Yugoslavya'da Atatürk'le ilgi yayınlanan kitaplar üzerinde durulur.

BAL-TAM'ın 1. sayısı Türkiye Cumhuriyeti'nin 80. yılına armağan edilmiştir. Bu bakımdan özellikle bu sayıda bilim başlığı altında yer alan cumhuriyetin kuruluşu, laiklik ve Atatürk'ün dil politikaları gibi yazıların bilhassa hatırlatılması gerektiği kanaatindeyim. Bu sayıda Reşat Genç laiklik, milli egemenlik ve çağdaş bir Cumhuriyet ihtiyacını dile getirir (Genç, 2004). Bayram Bayraktar, Cumhuriyet'in 80. yılı için yazdığı makalesinde Cumhuriyet'in kuruluşunu, Türk toplumu için bir diriliş ve Ergenekon'dan çıkış olarak görür ve bunu Türk rönesansı olarak tanımlar (Bayraktar, 2004). Şükrü

Haluk Akalın ise, “Atatürk’ün Dil Politikası” adlı makalesinde, Atatürk’ün kültürün ögesi olan dile gereken önemi verdiğini hatta bu konuda yaptığı şahsi çalışmalarının bulunduğunu hatırlatarak bunlardan örnekler verir (Hakalın, 2004).

Daha çok tarih alanına ait olan bu konuların bilim başlığı altında verilmesi derginin misyonuna ve vizyonuna aykırıdır. Ancak ilk sayılarda bilim, derleme, olaylar ve yitirdiklerimiz gibi az sayıda başlığın bulunması ilmi yazıların bölüm ayırt edilmeksizin bilim başlığı altında verildiği anlaşılmaktadır. Zaten ilerleyen sayılarda derginin bölüm başlıklarında ciddi bir artış görülür. Zamanla bu konuda bir düzen yakalanabilmiştir denilebilir. Fakat her ne kadar bu tarz başlıklar bulunsun da bazı yazıların bu bölümlere uygun olmadığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle dergide yer alan başlıkların yeniden gözden geçirilmesi ya da ilgili yazıların tasnifleri yapılırken daha dikkatli olunması gerekir. Burada görev daha çok alan editörlerine düşmektedir.

BAL-TAM dergisinde 123 makale ile en çok yazı *tarih* bölümünde bulunur. Tarih alanındaki makaleler neredeyse her sayıda 5-6 sayısının altına düşmez. Bu yazılar daha çok Balkanlar, Türk dünyası, Türkiye ve Orta Doğu gibi coğrafyaları ele alır. Yugoslavya’nın dağılma sürecinden başlayarak Balkanların durumu, Osmanlı’nın Balkanlardaki etkisi, Arnavutlar, Atatürk ve Kemalizm, Yunanistan ve Batı Trakya, Azerbaycan, Bulgaristan, Kıbrıs gibi birçok ülke hakkında bilgi veren yazılar bulunmaktadır. Ancak Balkanlar öncelikli alandır. Bu sebeple, yazıların çoğu bu konuyla ilgilidir. Balkan tarihi, Arnavutlar, Bosna, Yugoslavya’nın dağılma süreci, göçler, Kosova’nın statüsü, Yunanistan-Türkiye ilişkileri, azınlık meselesi, Balkanlarda yaşayan Türkler ve onların sorunları gibi konular üzerinde durulur. Bu alanda özellikle Halil İnalcık, Cengiz Hakov, Sibel Turan, Halim Çavuşoğlu, Bilgin Çelik, Bayram Bayraktar, Nimetullah Hafız, Kader Özlem, Sibel Akgün, Hayriye Süleymanoğlu Yenisoy’un yazılarını zikretmek gerekir.

Balkanlar konusundaki yazılar ağırlıklı olarak tarih ve siyaset alanında kaleme alınan yazılardan ibarettir. Osmanlı’nın Rumeli’ye geçişi, savaşlar, bölge haklarıyla olan ilişkileri, Balkanlardan geri çekiliş, Balkan Harbi, Yugoslavya Krallığı’nın hâkimiyeti, II. Dünya Savaşı ve bölgenin genel durumu, değişen dengeler, Yugoslavya Halk Cumhuriyeti’nin kuruluşu ve dağılma süreci ile Kosova devletinin kurulması ve statüsü, Bulgaristan’da yaşayan Türklerin durumu gibi konular öne çıkar. Ayrıca Yugoslavya topraklarında yaşayan Türklere dair bilgileri içeren makaleler de dikkatlerden kaçmaz.

Burada iki konu dikkatimizi çeker. Kosova’nın statüsü, balkanlarda Türk kimliği ve göç. Ahmet Yazar, “*Balkanlarda Yeni Statü Arayışı: Kosova Örneği*” (Yazar, 2009) adlı makalesinde Kosova’nın tarihsel gelişimi üzerinde durur. Yazar, Kosova’nın 1383 yılındaki Kosova savaşıyla Osmanlıya bağlandığından

bahseder. 1878 Berlin Antlaşması’yla Sırp’ların bağımsızlığa kavuştuğunu belirtir. II. Dünya Savaşı sonra da Yugoslavya Devleti’nin kurulduğunu ve küçük ölçekli Balkan Devletlerini aynı çatı altında toplayarak hâkim unsur hâline geldiğini kaydeder. Yugoslavya’nın parçalanmasıyla 7 yeni devlet ortaya çıkar. Bunlardan biri de 2008 yılında bağımsızlığını ilan eden Kosova’dır. Taner Güçlütürk, “Kosova’nın Bağımsızlığı ve Türklerin Sosyo-Kültürel Durumları” adlı makalesinde, Yazar’ın bıraktığı yerden devam eder. Sırp’ların yerli halka özellikle de Müslüman Türklere yaptığı zulmü ele alır (Güçlütürk, 2009). Sadık Tanyol “Balkanlarda Kosova Dünü, Bugünü ve Yarını” adlı makalesinde Prizren’in siyasi ve idari konumunu, toprak reformu ve demografik yapının değiştirilmesi ile Kosova’da yaşayan Türklerin II. Dünya savaşıdan sonraki durumlarını anlatır (Tanyol, 2009).

14. Sayıda Kosova ile ilgili üç makale bulunur. Bunlar da Kosova’nın tarihi, şimdiki statüsü ve burada yaşayan Türk nüfusunun geleceğini ele alır. Yücel Yiğit, “Prizren Sancağı’nın İdari Yapısı (1864-1912)” adlı makalesinde Balkanların önemli merkezlerinden biri olan Prizren Sancağını ele alır (Yiğit, 2011). Bilgin Çelik, Amato Komisyonu Raporu Çerçevesinde Kosova’nın 1999 NATO Müdahalesinden sonra başlayan yeniden yapılanma sürecini, bu çerçevede hazırlanan Avrupa Birliği raporu üzerinde durur (Çelik, 2011). Çelik, Amato raporunda Türklere özel bir yerin ayrılmasını eleştirir. 15. Sayıda Nimetullah Hafız, “Balkan Savaşları ve I. Dünya Savaşı Yıllarında Kosova” adlı makalesinde 1912-1945 yılları arasını ele alır. Osmanlı’nın karşı karşıya kaldığı sorunlar, Avrupa’nın kışkırtmaları ve Arnavut isyanlarını dile getirir (Hafız, 2011). 16. Sayıda Sibel Akgün “Dünden Bugüne Balkanlar’da Kosova Türklerinin Arada Kalma ve Varlığını Devam ettirme Durumu” adlı kapsamlı makalesinde Balkan coğrafyasının stratejik konumundan bahseder. Akgün makalesinde Kosova’nın tarihçesi, Kosova’da yaşayan Türkler ve onların bugünkü durumlarını siyaset, eğitim ve basın başlıkları altında ele almaya çalışır (Akgün, 2012). Yusuf Hamzaoglu ise, “1912-13 Balkan Yenilgisi” başlıklı makalesinde, Balkan Savaşlarını ele alır. Ardından yenilginin doğurduğu sonuçlar üzerinde durur (Hamzaoglu, 2013).

Balkan Savaşları ve Yugoslavya Federasyonu’nun dağılması büyük acılar ve göçlere neden olur. Bu konuyu işleyen çok sayıda makale vardır. Göç konusunu inceleyen makalelerin çoğu Kosova ve Bulgaristan’dan Türkiye’ye yapılan zorunlu göçleri ele alır. Kosova’dan yapılan göçler, Balkan Savaşları’ndan sonra başlar. Osmanlı’nın bölgeden çekilmesiyle bölgede yaşanan karanlık dönem Türkçe ve Türklük için en zor günlerdir. Birinci Dünya Savaşı’ndan sonra yeniden başlayan göçler, Tito’nun başa geçmesine kadar devam eder. Yugoslavya Federasyonu’nun dağılmasıyla kan gölüne dönen Balkanlar, tekrar göçlerle tanışır.

Bu bakımdan Halim Çavuşoğlu'nun "Yugoslavya-Makedonya'dan Türkiye'ye 1952-67 Kitleli Göçü ve Bursa'daki Göçmen Kesimi" (Çavuşoğlu, 2006) ile "Yugoslavya'dan Göçler ve Yugoslavya Göçmenleri" (Çavuşoğlu, 2010) adlı makaleleri son derece önemlidir. Çavuşoğlu ilk makalesinde, Balkanlardan Türkiye'ye yapılan ilk kitleli göçleri ele alır. Buna göre, ilk göçler 1877-78 tarihlerindedir ve Yugoslavya-Makedonya bölgesinden yapılır. 1952-1967 tarihlerinde yaşanan ikinci kitleli göçler de aynı bölgede gerçekleşir. İkinci Dünya Savaşından sonra gerçekleşen göçlerin büyük bir çoğunluğu Bursa'ya yapılır. Bu sebeple Çavuşoğlu, Bursa'da yerleşik 195 haneyi örnek alarak göçmenlerin sosyal, ekonomik ve kültürel açıdan karşı karşıya kaldıkları sorunları ele almaya çalışır. Çavuşoğlu ikinci makalesine göç kavramıyla başlayarak kitleli göçler üzerine durur. Bunları Osmanlı ve Cumhuriyet olmak üzere iki dönemde ele alır. Makalenin son bölümünde Bursa'daki göçmenleri ele alan yazar, buraya nerden, ne zaman ve hangi şartlarda göçtüklerini belirtir. Irk bazında sayılar verir. Ayrıca balkan göçmenlerinin "içgöç" hareketine başladığını belirtir (Çavuşoğlu, 2010). Ufuk Tavkul, "93 Harbinde Kafkasya Muhacirlerinin Balkanlardan Anadolu ve Orta-Doğu'ya Sürgünleri" adlı makalesi dikkat çekicidir. Yazar makalesine Rusların sıcak denizlere inmek için başlattığı Kafkas hareketleri ve Kırım'ın işgaliyle başlar. 1858-1863 yıllarındaki Osmanlı-Rus Savaşları sırasında Kafkasya'dan Osmanlı topraklarına kitleler halinde göçler olur. 1864'ten itibaren muhacirlerin sayılarının artmasıyla, yeni gelenler Osmanlı'nın Balkanlardaki liman şehirleri olan Varna, Burgaz ve Köstence'ye sevk edilirler (Tavkul, 2008).

Balkan menşeli göçlerden biri de Bulgaristan'dan Türkiye'ye yapılan göçlerdir. Bu konuda Ömer Turan, Zeynep Zafer, Hayriye Memoğlu-Süleymanoğlu'nun makaleleri öne çıkar. Turan'ın "Bulgaristan'dan Türk Göçleri" adlı makalesi belgelerle desteklenmiş akademik bir makaledir. Turan'a göre, Balkanlardan Anadolu'ya ilk göçlerin 1683-1699 Osmanlı-Avusturya Savaşlarıyla başlar. Bundan sonra Balkan savaşlarına kadar çeşitli defalar kitleli göçler yaşanır. 1877-78 Osmanlı Rus savaşından sonra, Rusların da kışkırtmasıyla göçler başlar. 1878 barış görüşmelerinde Türk Bulgar nüfusunun mübadelesi kararlaştırılır. Bulgaristan'dan Türkiye'ye yapılan ikinci göç dalgası Balkan Savaşlarından sonra olur. Ayrıca İkinci dünya savaşından sonra da Türk-Bulgar ilişkilerinin ana konusu göçler olur. Soğuk Savaş döneminde, bilhassa 1950-51, 1969-1978 ve 1989 tarihlerinde Bulgaristan'dan Türkiye'ye kitleli göçler olur (Turan, 2005). Zeynep Zafer'in "Bulgaristan Türklerinin Güldürü Süzgecinden Zorunlu Asimilasyon ve Göç" makalesinde Bulgarların Türk ve Müslüman halktan kurtulabilmek için başvurdukları göç ve asimilasyon yöntemleri toplumun üzerinde ciddi olumsuz etkiler bırakır. Yaşanan acılar, bir yandan da edebiyata yansır. Yazar, göçleri Bulgaristan Türk Edebiyatının güldürü sahasında izlerini takip ederek toplumun tepkilerini dile getirmeye

çalışır (Zafer, 2013). Hayriye M. Süleymanoğlu da “Türkiye Koşullarına Uyum Süreçlerinde Balkan Göçmenleri” adlı makalesiyle, Türkiye’ye maddi manevi çeşitli kayıplarla gelen Balkan göçmenlerinin yeniden toparlanmasını edebiyat üzerinden takip etmeye çalışır. Göç felaketi ve bunun bir devamı olarak yaşanan sıkıntılar, edebiyata yansıyan yönleriyle ele alınır. Yazar, arşivlerdeki hatıralardan yola çıkarak bir değerlendirme yapar (Süleymanoğlu, 2005).

BAL-TAM’ın *Dil* bölümünde 80 adet makale bulunmaktadır. Bu makalelerde Balkanlarda Türkçe eğitimi, alfabe problemi, ağızlar, Türkçe gramer, Türkçenin problemleri, diller arasındaki alış-veriş gibi konular işlenir. Bazı makalelerde özellikle Türkçenin söz varlığı, yeni kelimelere olan ihtiyaç ve elifba değişikliği üzerinde durulur.

Makalelerin büyük çoğunluğu balkan bölgesine yöneliktir. Bölgede yaşayan Türk ağızları, diller arası etkileşim ve Balkan halklarının folklorunda Türkçe’nin izleri öne çıkar. Ahmet Cangür Kosova’da Türk dili ve kültürünün tarihsel gelişimini (Cangür, 2009), Alpay İğci Kosova Türkçesinin kaynaklarını (İğci, 2010) ve ağız özelliklerini (İğci, 2013), Enis kervan Yanova Türk ağzını (2007), Nimetullah Hafız Eski Yugoslavya’da (Hafız, 2006/1) ve Kosova’da Türkçe’nin öğretimi (Hafız, 2006/2) ile Selim selim Arnavut dilinde Türkçe’nin etkilerini (Selim, 2007) ele alırlar. Makedonya’da Türkçe eğitimi ve Türk dili ile ilgili yapılan çalışmalar ile Makedonca ve Arnavutçaya Türkçenin etkilerini konu alan makaleler de vardır. Ayrıca bölge halklarının kültürlerinde Türkçenin izlerinin araştırıldığı yazılar da dikkatlerden kaçmaz.

H. Davut Skuka Makedonya Türklerinin yazı dilinde edatların kullanımını (Skuka, 2010), Mariya leontiç Makedon kişi adları ve soyadlarına Türk kişi adlarının etkileri ve benzerliklerini (Leontiç, 2010) ve İslam medeniyetinin etkilerini (Leontiç, 2010), Nazım İbrahim Valandova yöresi Türk ağzında vurguyu (İbrahim, 2012) ve yapım eklerini (İbrahim, 2012), Enes Şaban Gostivar Türk ağızlarında Osmanlıca Unsurları (Şaban, 2012), Recep Şkriyel Makedonyadaki Boşnak ononimini (Şkriyel, 2008), Sultan Tulu Anadolu ve Balkan ağızlarında -iver şimdiki zaman ekini (Tulu, 2008) ve Tüncer Gülensoy 24 Oğuz boyunun Rumelideki izleri ve ağızları üzerine yapılan çalışmaları ele alırlar (Gülensoy, 2014) Ayrıca Canan İleri Eskişehir’deki Balkan göçmenleri ile yerli Yörüklerin ağız özelliklerini karşılaştırır (İleri, 2012).

Dil konusunda Bulgaristan’dan gelen yazılar bölgenin dil ve kültür özellikleri bakımından Türkçe ile bağlarının ne kadar güçlü olduğunu hatırlatır. Cengiz Hakov Bulgaristan Türklerinin eğitiminde Türkiye ve Azerbaycan’ın rolü (Hakov, 2006) ile yeni Türk alfabesi (Hakov, 2007), Hayriye Süleymanoğlu Balkan halklarının dil ve folklorunda Türk izlerini (Süleymanoğlu, 2009), Çağdaş Türkçede çok kullanılan sözcükler (Süleymanoğlu, 2007) ve Sofya Üniversitesinde bulunan Türk filolojisinin durumu (Süleymanoğlu, 2007) ile

Bulgaristan Gagavuzlarının dili ve kültürleri (Süleymanoğlu, 2008) gibi konuları işlerler.

Dil konusunda Kazakistan'dan gönderilen makalelerde bulunur. Bu makalelerde genellikle Kazak dili üzerine yapılan çalışmalardan oluşur. Cazira Moldanova, Kazak Türkçesindeki yabancı kelime ve sözcükleri, (Moldanova, 2007), Kalibek İbrayımcanov Turdığazıulı XIX ve XX. yüzyılda Kazakistan'da Ruslaştırma politikaları nedeniyle yapılan alfabe değişikliklerini ele alır (Turdığazıulı, 2009). Şakir İbrayev ise, biraz daha siyasi bir konu olan Kazakistan devlet dilini işler (İbrayev, 2008).

Bunlardan başka Türkçenin öğretiminde yeni yöntemler ve çıkan sorunlar, Türk dilinin tarihi ve ağız özellikleri gibi konuların ele alındığı makaleler de bulunmaktadır. Ekrem Causeviç Yabancı dil olarak Türkçe eğitiminde karşılaştırmalı yöntemler hakkında bilgiler verirken (Causeviç 2006), N. Hafız Kosova'da ve eski Yugoslavya'da Türkçe'nin öğretimi üzerinde durur (Hafız, 2006/4-5).

Edebiyat-Yazın bölümünde 127 makale bulunur. Bu makalelerde divan, halk ve modern edebiyata ait konular işlenir. Bilhassa Rumeli sahasında eser veren divan şairleri ve eserleri ile tasavvuf, tekkeler ve tarikatlar gibi konular öne çıkar. Halk edebiyatı sahasında âşıklık geleneği başta olmak üzere âşıklar, onların eserleri, bölgede yapılan folklor araştırmaları ve derlemeleri gibi konular ele alınır. Modern edebiyat alanında göze çarpan makaleler arasında edebiyat tarihi konuları, biyografiler, dönem ve roman incelemeleri yer almaktadır. Özellikle Balkan Türk edebiyatına ait çalışmalar dikkati çekmektedir.

Halk edebiyatı alanında dergide yayınlanan yazılar daha çok âşıklık geleneği ve âşıkların tanıtıldığı ya da eserlerinin incelendiği yazılardan ibarettir. Harid Fedai Kıbrıslı Âşık Kenzi (Fedai, 2010), İ. Ünver Nasrattınoğlu Göyçeli Mecnun (Nasrattınoğlu, 2009), Kırımlı Âşık Ömer (Nasrattınoğlu, 2009), M. Turan Âşık Veysel (Turan, 2006), Nail Tan Âşık İslam Erdener (Tan, 2010/2013) ve Âşık Kul Ahmet (Tan, 2012) gibi âşıkları ele aldıkları makalelerinde onları tanıtır ve şiirleri üzerinde dururlar. İ. Nurmagabetova 5 ve 6. Sayılarda artarda yazdığı iki makalede Türk edebiyatında Dede Korkut hikâyelerini (Nurmagabetova, 2006/4-5) işlerken T. Güçlütürk de Kosova'da Türk halk edebiyatı (Güçlütürk, 2013) ile türkü (Güçlütürk, 2013) geleneğini ele alır.

Balkan edebiyatı alanındaki makaleler daha çok eski Yugoslavya ve Bulgaristan bölgelerini kapsar. Bu makalelerde de Divan edebiyatından günümüze kadar geniş bir zamana yayıldığı gözlenir. Fadıl Hoca, Balkan divan şairlerinin özellikleri (Hoca, 2012), Veysi Üskübî'ni hayatı, sanatı, eserleri (Hoca, 2013) ile İstanbul kasidesini (Hoca, 2013) incelediği üç makalesi dikkat çekicidir. Ayrıca Fahri Kaya'nın Tasavvuf şairi Fettah Rauf (Kaya, 2008), Halit

Eren'in Gümülcineli Hafız Galip Efendi (Eren, 2011) ile Gönül Ayan'ın Taşlıcalı Yahya'yı ele aldığı (Ayan, 2005) makaleleri de hatırlatmak gerekir. Bu makalelerde adı geçen divan şairlerinin hayatı, sanatı ve eserleri üzerinde durulur. Divan şairleri dışında hikâye, şiir, roman ve tiyatro alanında da yazılar bulunmaktadır. Taner Güçlütürk'ün Reşit Hanadan'ın romanı (Güçlütürk, 2011) ve hikâyeciliğini (Güçlütürk, 2010) ele aldığı iki makalesi ile Aziz Buş'un hayatı, sanatı ve eserlerini incelediği bir yazısı bulunur (Güçlütürk, 2009). Şengül Şahko Kosova Türk çocuk edebiyatının gelişimini konu eder (Şahko, 2009). N. Yusuf Aruç makalesinde Fahri Kaya hakkında yeni malumatlar sunar (Aruç, 2007). Agim Rıfat Balkanlarda Türk tiyatrosunu ele aldığı yazısında kabare üzerinde durur (Rıfat, 2012). Fadıl Hoca Makedonya Türk şiirinde Atatürk temasını araştırır. (Hoca, 2011) Fatma Hocin ile M. Leontic de Necati Zekeriya'yı inceleyen iki yazı kaleme alırlar. Hocin N. Zekerya'nın şiirlerini dil üslup bakımında incelerken (Hocin, 2006) Leontic Zekeriya'nın şiirlerinde çocuk sevgisi üzerinde durur. (Leontic, 2013) N. Hafız ve T. Hafız ise Kosova Türk edebiyatında Çanakkale Savaşı (Hafız, 2010) konusunu işler. Bulgaristan Türk edebiyatıyla ilgili yazılar arasında Haşim İbrahim ve H. Süleymanoğlu Yenisoğlu'un kaleme aldığı makaleleri saymak gerekir. H. İbrahim, Bulgaristan Türk edebiyatının güçlü kalemlerinden biri olduğu gibi söylediği Rumeli türkülleriyle ünlü bir ses sanatçısı olarak da tanınan Osman Aziz hakkında bilgiler verir. (İbrahim, 2013) H. Süleymanoğlu Yenisoğlu ise, Bulgar edebiyatında İstanbul (Yenisoy, 2012), Jordan Yavkov'un öykülerinde insan sevgisi (Yenisoy, 2013) ve Balkan Savaşları'nın edebiyata yansımaları gibi konuları ele alır (Yenisoy, 2012).

Dergide Türk edebiyatıyla bağlı da çok sayıda makale vardır. Bunla daha çok şiir, hikâye, roman ve biyografiler üzerinedir. Abide Doğan'ın Türk romanını ele aldığı yazısında, 1940-1960 arası dönemi hedef alınır. (Doğan, 2011) Makalede Türk romanının gelişiminden bahsedilirken dönemin romanları hakkında da kısaca bilgi verilir. M. Soğukömeroğulları Türk romanında Macarları ele alır (Soğukömeroğulları, 2012). Nana Lee 5 ve 6. Sayılarda yayınlanan iki makalesinde Nazım Hikmeti ele alır. İlk makalesinde Orhan Pamuk'u nasıl anlamalıyız? Sorusunu sorarak başlayan Lee, yazısında orhan Pamuk'u anlamanın ip uçlarını vermeye çalışır (Lee, 2006). İkinci makalesinde Pamuk'un Kore'de yayınlanan Benim Adım Kırmızı romanının yansımaları üzerinde durur (Lee, 2007). Saim Çonoğlu millî kimliğin yeniden inşası açısından Ömer Seyfettin'in hikâyelerini ele alır (Çonoğlu, 2008). Zeynep Yazarkan ise, Şemsettin Sami üzerinde durur (Yazarkan, 2008). Sibel Kılıç Osmanlı'da ve Cumhuriyet döneminde Karagöz mizah yayınları üzerinde durur (Kılıç, 2010/2011).

Şiir ve biyografiler de işlenen önemli başlıklar arasındadır. Bu alanda daha çok Cumhuriyet devri Türk edebiyatının önemli şahsiyetleri ve şiir dünyaları

üzerinde durulur. M. Leontiç'in Nazım Hikmet'le ilgi iki makalesi bulunur. İlk makalesinde Hikmet'in hayatı ve şiirleri üzerinde duran yazar, ikinci makalesinde özel hayata girip şairin sevdiği kadınları ele alır. (Leontiç, 2011/2013). H. İvgin, F. Nafiz'in şiirlerinde kadın ve marazi aşkı (İvgin, 2008) konu alırken, M. Turan A. Kutsi Tecer'i, bulucu ve kurucu kültür adamı olarak tanıtır (Turan, 2008). Y. Remiz Yüregir, 2008 yılında vefat eden F. Hüsnü Dağlarca'nın ardından kaleme aldığı makalesinde Dağlarca'nın şiir dünyası üzerinde durur (Yüregir, 2009). T. Yeşilyurt ise makalesinde gelenek açısından Hilmi Yavuz'u değerlendirir (Yeşilyurt, 20013). Bu bölümde M. Aydın ve Nail Tan'ın Mevlâna ile ilgili makalelerini de hatırlatmak gerekir. 2007 yılın Mevlâna yılı olması münasebetiyle her iki yazar da çağın ihtiyacı olan Mevla'nın hoşgörüsü üzerinde durur.

Edebiyat/Yazın bölümünde ayrıca Kuzey Kıbrıs, Azerbaycan, Türkmenistan, Kazakistan, Kırgızistan ve Rus edebiyatıyla ilgili de az sayıda makale bulunmaktadır. M. Turan Kıbrıs Türk şiirini ele aldığı makalesinde Kıbrıs Türk şiirini eğilim ve yönelimler bakımından inceler (Turan, 2009). Taylan Abiç ise, Özker Yaşın'ın romanlarında Kıbrıs Türk milliyetçiliğinin yansımalarını ele alır (Abiç, 2011). Bilge Ercilasun'un Anar'ın *Beş Katlı Evin Altıncı Katı* adlı romanını incelediği yazısı (Ercilasun, 2006), Türkmenistanlı yazar Annaguli Nurmehmet'in ilk romanı olan ve Oğuz soyunun tarihsel varoluş mücadelesini anlatan *Oğuz Yurdu* romanının incelenmesi (Ercilasun, 2001) ile Türkiye'de yayınlanan Türk Dünyasıyla ilgili romanların araştırdığı makaleleri kayda değerdir (Ercilasun, 2006). Ayrıca H. Ayan'ın *Mahtumkulu Divanı*, İ. Ünver Nasrattınoğlu'nun Göyçeli Mecnun'u ve A. Koşoğlu'nun Rus edebiyatının önde gelen realistlerini incelediği makalelerini de eklemek gerekir.

BAL-TAM dergisinin *Eğitim* bölümünde toplam 39 adet makale bulunmaktadır. Bu makalelerde Kazakistan'daki okullardaki eğitim ve terbiye, Bulgaristan'da Türk azınlığın eğitim hakkı ve Kosova'da Türkçe eğitimi ile bu alanda yaşanan problemler ele alınır. Bilhassa Türkçe kitap basımı konusu üzerinde durulur. Ayrıca eğitimde teknolojinin etkileri ve faydaları ele alınır.

A. K. Risbekova, Kazakistan okullarında eğitim ve terbiye üzerinde dururken (Risbekova, 2009), A. Valihanova bu okullardaki ahlaki eğitimi ele alır (Valihanova, 2009). B. Şalbayev eğitimde pedagojinin önemini ele alan makaleleriyle dikkati çeker. Bilhassa eğitim sistemindeki uzmanlarının eksikliğini ve bunların yetiştirilmesi (Şalbayev, 2011), eğitimde teknolojinin rolü (Şalbayev, 2009) ve öğrencilerin başarılı olabilmeleri için gerekli aktif ilgi ve bireysel çalışma konuları (Şalbayev, 2010) üzerinde durur.

Eğitim başlığında az sayıda da olsa Bulgaristan'da yaşayan Türk azınlığın eğimi hakkında yazılar bulunur. H. Süleymanoğlu Yenisoy, Türk azınlığın Türkçe eğitimi ve kültürel hakları üzerinde durur (Yenisoy, 2012). Mehmet

Aydın Bulgaristan’a yaptıkları eğitim gezisinden hareketle bölgede yaşayan Türklerin sosyal ve kültürel haklarına değinir (Aydın, 2010).

Bu bölümdeki makalelerin çoğunluğu Kosova’daki Türkçe eğitimi ve yaşanan problemler üzerinedir. Özellikle Osmanlı’nın Balkanlardan çekilmesiyle Sırp Krallığının bölgeye hâkim olması, bu yıllarda Türkçe eğitimi için karanlık bir dönem yaşanmasına neden olur. II. Dünya Savaşı’ndan sonra Yugoslavya’nın kurulmasıyla başlayan yumuşama süreci başta Türkçe basını-yayın ile eğitim alanlarında kendisini gösterir. E. Sofuoğlu ve C. Topsakal, Osmanlı Devleti’nin Kosova’da uyguladığı eğitim sistemini inceler. Bilhassa eğitim sistemindeki yönetsel düzenlemeler üzerinde durulur (Sofuoğlu-Topsakal, 2011). Albulena Roka, Osmanlıdan günümüze Vıçitırna’daki Türkçe eğitimi (Roka, 2011), Selim Selim Doburçan’daki Türkçe eğitimi (Selim, 2011), Celal Mustafa Gilan bölgesinde geçmişten günümüze Türkçe eğitimi ve sorunlarını konu alır (Mustafa, 2011). Ayrıca Bedrettin Koro’nun, Kosova eğitim sistemini ele aldığı iki yazısı daha bulunmaktadır. Koro ilk makalesinde Kosova eğitim sistemini anlattıktan sonara Türkçe eğitimine ayrı bir başlık açar (Koro, 2013). Diğer makalesinde ise okullardaki tarih dersi kitapları ve Atatürk konusuna ağırlık verir (Koro, 2013). Bu konuda Ferhat Aşıkferki ve Taner Güçlütürk’ün de Kosova’da Türkçe eğitimi üzerine birer makalesi bulunmaktadır.

Kosova ile ilgili yazıların bir kısmı da Üniversite eğitimine ayrılır. Nimetullah Hafız’ın “*Kosova’da Türkçe Eğitim Tarihine Genel Bir Bakış*” adlı makalesinde Türk okullarına öğretmen yetiştirmek için Yüksek Pedagoji Okulu’nun açıldığı vurgulanır (Hafız, 2011). Fakat halkın farklı branşlarda eğitim almak istemesi nedeniyle başarısız olunur. Daha sonrasında Şarkiyat Bölümü açılır. Bölümde dersler Türkçeden ziyade Sırpça ağırlıklı olarak yapılması nedeniyle öğrencilerin okuldan uzaklaştığından bahsedilir. İlerleyen yıllarda Filoloji Fakültesi’nin içerisinde kurulan Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü’nün çalışmalarıyla bu zorluğun aşıldığını ve yeni atanan eğitimciler ile birlikte Türkiye’nin de desteğiyle bölümün bugünkü haline kavuştuğu belirtilir. Bedrettin Koro, Kosova’da önemli bir ihtiyaç haline gelen Türkçe sınıf öğretmenlerinin yetiştirilmesini ele alır (Koro, 2011). C. Topsakal’ın Prizren Üniversitesi Türkçe Eğitim Fakültesi sınıf öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin öğretmenlik uygulamalarını konu alır (Topsakal, 2009).

Derginin *Halk Bilimi ve Folklor Araştırmaları* ile *Derleme-Tarama* alanında 98 yazı bulunur. Bunlarda 46 tanesi Halk Bilimine aittir. Göçebe kültürü, Türk inançları, halkın yaşayışı, çeşitli bölgesel oyunlar, Nevruz, Hıdırellez, âdetler, gelenekler, Türk mutfağı, kültür mirası ve halk edebiyatı ürünleri gibi konular işlenir. Folklor araştırmaları ve derlemeler en dikkate değer yazılar olarak göze carpar. Bu derlemeler toplumun türlü yönleri ile bir arada incelenerek

değerlendirilip yorumlanır. Bu tarz makaleler içerisinde ayrıca Türk topluluklarının yaşadığı coğrafyalardaki sosyo-kültürel benzerlikler ile kültürel ilişkilere de yer verilir. Bu bölümde ayrıca Anadolu, Türkistan ve Balkan halk kültürü unsurları bazen tek başına, bazen de karşılaştırmalı olarak ele alınır. Özellikle düğün, ölüm âdetleri ile Hıdırellez ve Nevruz gibi gelenekler bu bakımdan dikkati çeker. Bayram törenleri, bereket törenleri, yatır ve türbelere olan inanışlar biraz farklılık gösterse de bugün hâlâ canlılığını korumaktadır. Yugoslavya bölgesinde 500 yıldan fazla yaşayan Osmanlı'nın, burada bulunan Katolik, Ortodoks, Sırp ve Boşnakların kültür ve edebiyatlarına çok fazla katkıda bulunduğunu anlatan yazılar da az değildir.

Hıdırellez ve Nevruz üzerine çok sayıda yazı bulunur. Folklor unsurları arasında sayabileceğimiz Hıdırellez ve Nevruz bayramları, yüzyıllardan bu yana şehirlerde, kasabalarda köy ve kırsal kesimlerde kuşaktan kuşağa devam eden inanışların uygulandığı bir gün olarak gösterilir. Tabiatın uyanışı olarak kabul edilen Hıdırellez ile Nevruz adeta bir bayram coşkusuyla kutlanır. Bu kutlamalar sadece Türkiye'de değil Türkistan'da da büyük coşku vesilesidir. 2004 yılında Ahmet Yesevi Üniversitesi ve Türk Kazak Üniversitesi ev sahipliğinde şehir halkı ile beraber kutlamalar yapıldığı hatırlatılır.

Dergide yer alan Derleme ve Taramalar arasında özellikle Balkan sahasında yapılan araştırmaların sonuçları dikkat çeker. Kosova ve Makedonya'da yapılan folklor araştırmalarının sonuçları, derlemeler ve taramalar halk bilimine önemli katkılar sağlar. Balkan kökenli bilim adamlarından İsmail Eren'in Balkanlarda Türk Halk Bilimi derlemeleri, Balkanlarda hâlâ kullanılmakta olan Türkiye Türkçesi'ne dair atasözü ve deyimleri ortaya çıkarır. Kosova'ya bağlı Doburçan köyünde yapılan Türkçe sözlü halk ürünlerinin derleme çalışmaları da yerel ağızlarda yaşayan kelimelerin kaybolmasına engel olur. Makedonya'da bilhassa türküler üzerine yapılan çalışmalar da dikkat çekicidir. Ayrıca bölgede mâni, masal, efsane, tekerleme, atasözü ve türkülerin derlenme çabaları da Türk Halk Edebiyatı metinlerinin oluşmasında önemli katkılar sağlar.

Bu alanda Nail Tan, Tuncer Gülensoy, Tahir Alangu, Tacida Hafız, Nimetullah Hafız, Zemun Mandak, Taner Güçlütürk ve M. Şataev'in isimlerini zikretmek gerekir. Tuncer Gülensoy'un etimolojiye ağırlık verdiği bir bibliyografi denemesi (Gülensoy, 2008), Taner Güçlütürk'ün Kosova Türk çağdaş edebiyatı bibliyografisi (Güçlütürk, 2012) ve Zemun Mandak'ın Gora halkının günlük dilinde hâlâ yaşayan Türkçe kelimeleri ve karşılıklarını verdiği (Mandak, 2007) makaleleri dikkate değerdir.

Dergide sanat alanında 12 makale bulunur. Bu bölümde Türklerin zengin sanat kültürü üzerinde durulur. Özellikle musiki, oymacılık, hat sanatı, okçuluk ve bazı el sanatları hakkında bilgiler verilir. Eski Türk çalgılarından söz edilir. Kopuz'un çeşitleri üzerine durulur. Âşık ve Tekke Edebiyatı ile Mevlevilikte

ney-hat münasebeti anlatılır. Amir Pasiç'in *Bosna Evi*'inde Osmanlı'nın bölgeye hâkim olmasından sonra burada oluşmaya başlayan çarşı, Pazar, cadde ve mahalle yapıları ele alınırken makalenin devamında Bosna'daki üç ev tipinden bahsedilir. Evlerin yapısı, bölümleri ve yaşam alanları üzerinde durulur (Pasiç, 2008). Agim Rifat Balkanlardaki Türk kabaresini ele alır (Rifat, 2011). Ali Alpaslan Mevlevilikte ney-hat münasebtlerini incelerken özellikle hat sanatının üzerinde durur (Alpaslan, 2006). Baybars Gülensoy, Kamların davullarında bulunan işaret ve damgaları araştırır (Gülensoy, 2009). Erdoğan Altınkaynak ana dilleri Türkçe olan Ukrayna, Kazakistan, Rusya, Gürcistan ve Yunanistan'da yaşayan Urumların giysilerini ele alarak diğer Türk topluluklarıyla olan benzerlikleri üzerinde durur (Kaynak, 2007). Sibel Kılıç, sanat ve sanat üretimlerinin değişim ve dönüşümü üzerinde durur. Özellikle bu değişim ve dönüşümde dikkatleri çeken sosyo-kültürel etkenleri ele alır (Kılıç, 2011). Taciser Onuk Osmanlı kültüründe Karadeniz'de kullanılan el sanatlarının yerini araştırırken (Onuk, 2009) Tüncer Gülensoy, eski Türk musiki aletlerinden Kopuz ve Yatugan'ı tanıtarak bu aletler hakkında bilgiler verir (Gülensoy, 2008).

Dergide *Kütüphanecilik* alanında 2 makale yer alır. Enisa Zunic makalesinde Osmanlı İmparatorluğu döneminde kütüphaneler ve kütüphanecilik üzerinde durur. Ayrıca İkinci Dünya Savaşı sonrasında Bosna-Hersek'teki kütüphanelerin durumu ile Tuzla kantonundaki kütüphaneler hakkında bilgi verir (Zuniç, 2009). İbrahim Ethem Polat ise, Ankara Üniversitesi Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi'nde bulunan yazmalar üzerinde durur (Polat, 2010).

BAL-TAM'da az sayıda makalenin yer aldığı bir diğer bölüm de *müzikoloji*'dir. Bu alanda da 2 makale bulunur. Bu makalelerde halk oyunları ve halk müziği konuları işlenir. Abdullah Demirci, Gerede bölgesinde oynana halk oyunları ve bu oyunlarda kullanılan çalgıları ele alınırken (Demirci, 2013), Yalçın Yüregir, Osmaniye'de yapılan bilimsel bir toplantıda Bela Bartok hakkında sunulan bildirilerden hareketle Bartok'un geçmişte Türkiye'de yaptığı çalışmalar hakkında bilgi verir. Bela Bartok Macar asıllı Amerikalı bestekâradır. Macar halk musikisi alanında yaptığı çalışmalarla tanınır. II. Dünya Savaşından sonra Amerika'ya yerleşir. Çalışmalarına burada devam eder. 1936 yılında Maarif Vekaletince folklor tetkiklerinde bulunmak üzere Türkiye'ye davet edilir. Adnan Saygun'la birlikte il il dolaşarak yerel ezgilerin derlenmesi faaliyetlerinde bulunur (Yüregir, 2010).

BAL-TAM dergisi, BAL-TAM Türklük Araştırmaları merkezi tarafından yapılan seminer, sempozyum gibi etkinliklerde sunulan *bildiri*'lere de zaman zaman yer verir. Bunlardan ilki 2014 tarihinde yapılan Priştine Üniversitesi Filoloji Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nün kuruluşunun 25, Türk

şairi Nazım Hikmet Ran'ın ölümünün 50 ve Prizren neoklasik Türk şairi Ömer Lütfi'nin ölümünün 85. yıldönümleri münasebetiyle düzenlenen I. Uluslararası Türklük Bilgisi Semineri'nde sunulan bildirilerin yayınlanmasıdır. Bu sempozyumda sunulan 15 adet bildiri, derginin 2004 yılında yayınlanan 20. sayısının ilk bölümünde bildiriler başlığıyla verilir. Bu bildirilerden 8 tanesi nazım Hikmet üzerinedir. 3'ü Ömer Lütfi, 1'i Türkoloji hakkındadır. Diğer 3'ü de sempozyumla ilgili haber niteliğinde yazıdan oluşur. Bu bildirilerde Priştine Üniversitesi Filoloji Fakültesi bünyesinde kurulan Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nün kuruluş hikâyesi, hocaları ve dersleri, dünya şairi olarak nitelendirdikleri Nazım Hikmet'in hayatı, sanatı, eserleri ve şiir dünyası ile klasik Türk edebiyatı şairi Prizrenli Ömer Lütfi'nin hayatı ve şahsiyeti üzerinde durulur.

Sempozyum sunulan bildiri sayılarından da anlaşılacağı üzere bu etkinlik sanki Nazım Hikmet'e ayrılmış gibidir. Bu bildirilerde özellikle Rusya ve diğer sosyalist ülkelerdeki Nazım Hikmet'in durumu hakkında bilgiler verilir. Aşkın Babayev, Azerbaycan'da bilinen ve hatırlanan Nazım Hikmet'i anlatır. Fikri kaya, Makedonya'dan seslenir, Nazım'ı şiiri sevdiren adam olarak niteler. H. Süleymanoğlu Yenisoğlu ise, Bulgaristan'daki Nazım Hikmet'ten bahseder. İskender Müzbek N. Hikmet'in son şiirlerinden bahsederken Nedim Gürsel N. Hikmet'in ölümünden 50 yıl sonra onu bize yeniden hatırlatır. Semih Tezcan da N. Hikmet'in özenli ve temiz Türkçesi üzerinde durur.

Olaylar, Yayınlar ve Tanıtımlar bölümünde 117 makale bulunur. Bunların içinde haber, olay, açılış ve ölüm taziyeleri, ödüllendirmeler yer almaktadır. Bu yazıların bir bölümünde Balkan Araştırmalar Merkezi'nin etkinlikleri, üretimleri ve yayınlarından bahsedilir. Şükrü Haluk Akalın, "*BAL-TAM ve Etkinlikler*" adlı yazısında BAL-TAM'ın çalışmalarından söz eder (Akalı, 2004). Miryana Marinkoviç'in "*Felsefe Fakültesi Etnoloji Bölümü'nün Değerli Üyesi Öldü*" adlı makalesinde tanınmış akademisyen Djurdjice Petroviç'in ölüm haberini verdikten sonra biyografisinden bahseder (Marinkoviç, 2004).

Tanıtımlar kısmında yeni basılan bazı kitaplar ile tanınmış yazar ve şairlerin önemli eserleri hakkında bilgi verilir. Bunlar arasında Gönül Ayan'ın, "Neoklasik Divan Şairlerinden Ömer Lütfi Hayatı ve Eserlerinden Seçmeler" adlı eseri (Ayan, 2009) ile Sabri Alagöz'ün "*Bilimle İnsanlığı Kucaklaştıran Kişi Yusuf Kerim*" (Alagöz, 2007) ve Zeynep Zafer'in Justin Mccarthy'nin yüz yıl önce Türk milletinin Balkanlarda ve Kafkaslarda maruz kaldığı katliam ve sürgününü anlatan "*Ölüm ve Sürgün*" adlı eserin Bulgarcaya çevriliş hikâyesini içeren yazılar özellikle zikredilmelidir (Zafer, 2013). Buna Nîmetullah Hafız'ın "Ömer Lütfi'nin Tarih Eserleri" adlı yazısını da eklemek gerekir (Hafız, 2014).

Dergide kitap tanıtımlarından başka, yeni yayından çıkan veya tanıtımları yapılan kitapların haberleri de yapılır. Taner Güçlütürk'ün "Nîmetullah Hafız'ın

“Prizrenli Tecellî Dîvânı” ve “Karadağ ve Ordusu” Kitapları Basımdan Çıktı” (Güçlütürk, 2012), “Sırpça’ya Çevrilen “Çağdaş Türkiye Tarihi” Kitabı Sancak’da Tanıtıldı” (Güçlütürk, 2012), “Sırpçaya Çevrilen “Çağdaş Türkiye Tarihi” Kitabı Belgrat’da Tanıtıldı” (Güçlütürk, 2012) şeklinde tanıtım haberleri de yer almaktadır.

Olaylar bölümünde kitap yayını/tanıtımı dışında bölgede gelişen olaylar, bilimsel faaliyetler, sempozyumlar da haber yapılır. Bilhassa BAL-TAM merkezi ile ilgili haberler öne çıkar. Enis Tabak ve Taner Güçlütürk’ün “BAL-TAM Merkezi Açıldı” adlı yazısında merkezin açılışı haberleştirilir. Taner Güçlütürk, “BAL-TAM İlk Okul Öğrencilerine Türkçe Sözlük ve Atatürk’ün Nutuk Adlı Kitaplarından Dağıttı” adlı yazısında Balkan Türkoloji Araştırma Merkezi’nin, 2010-11 eğitim yılının sonunda Prizren’in 4. ve 5. Sınıf öğrencilerine Türkçe el sözlüğü ve Atatürk’ün Nutuk adlı kitabını dağıttığından bahsedilir. 2011 tarihinde Muğla Üniversitesi tarafından düzenlenen “Dünya Dili Türkçe” sempozyumunda Nimetullah Hafız ve Tacida Hafız’a Türklük Bilgisine hizmetlerinden dolayı verilen ödüle dair haber ve resimler yer alır.

BAL-TAM’da yer alan bir diğer bölüm de *Yitirdiklerimiz*’dir. Bu bölümünde 20 makale/yazı bulunur. Bu yazılarda vefat haberleri, taziyeler ve ölen aydınların biyografileri, yazın hayatları ve eserlerinden bahsedilir. Söz gelimi 2006’da Balkan Türk edebiyatının şair ve yazarlarından olan Hasan Mercan’ın vefatına dair bir haber dikkati çeker. Haberde Mercan’ın, gazete ve dergicilik alanlarında önemli işler yaptığı, eski Yugoslavya dönemine ait *Birlik* ve *Tan* gazetelerinde yazar ve *Kuş* ve *Çığ* gibi dergilerin yayın yönetmenliğini yaptığı anlatılır. Mercan, şiir, öykü, roman, deneme, tiyatro oyunları ve antolojiler olmak üzere pek esere imza atmış Balkan Türklüğü için önemli bir şahsiyet olarak tanıtılır (Tan, 2006). Nimetullah Hafız, “Değerli Türkolog Prof. Dr. Ali Alpaslan’ı Yitirdik”, adlı yazısıyla Ali Alpaslan’ın ölüm haberini verir. Yazıda İstanbul Üniversitesinde Klasik edebiyat hocası olan Alpaslan’ın bir sanatkâr ve çalışkan bir akademisyen olduğundan bahsedilir. (Hafız, 2006).

İsmail A. Çavuşev’in 2008 yılında “*Halkın Sorunlarıyla Çırpınan Bir Yürek Durdu*” adlı yazısında, Bulgaristan Türklerinin önemli yazar ve şairlerinden Ömer Osman vefat haberi verilir. Yazıda 1950’li yıllarda doğan ve Doğu Rodoplar’da Türkçe öğretmenliği yapan Ömer Osman hakkında çeşitli bilgiler verilir. Ömer Osman’ın Bulgaristan Türk edebiyatında şiir, hikâye, roman dalında sağlam bir yere sahip olduğundan bahsedilir. Ayrıca romanlarının yeniden ele alınarak değerlendirilmesi gerektiğine vurgu yapılır (Çavuşev, 2008).

2010 yılının Eylül sayısında dört ölüm haberi birden verilir. Taner Güçlütürk, “Kosova Türk Çağdaş Edebiyatı Ahmet İğciler’i Yitirdi” yazısıyla 20 Mayıs 2010 tarihinde, Kosova Çağdaş Türk Edebiyatının 1980 kuşağının

önemli temsilcilerinden biri olan Ahmet İğciler'in vefat haberini verir. Ayrıca Prizren Türkologlar birliğinin kurucusu ve yönetim üyesi olan İğciler için taziye metni yayınlanır (Güçlütürk, 2010). Nimetullah Hafız, Sabri Tata'nın Ölüm haberini verirken bu olayı Bulgaristan Türk edebiyatının için büyük bir kayıp olarak niteler (Hafız, 2010). Aynı sayıda Ferhat Aşıkferki, Boşnak Enstitüsü'nün Kurucusu Adil-Bey Zülfikarpasıç'ın (Aşıkferki, 2010), Nail Tan da romancı, gazeteci ve yazar İlhan Selçuk'un ölümünü haberleştirir (Tan, 2010). 2011 yılında Taylan Abiç, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin milli şairi "Özker Yaşın" vefat haberini verirken (Abiç, 2011), 2012 yılında Ali Şamil Huseyinoğlu da Özbek Folklorcusu ve Edebiyatçısı Prof. Dr. Jumalay Yusupov'un İlim yolunda şehit olduğu belirtilir (Hüseyinoğlu, 2012).

4. BAL-TAM Dergisinin Yazar Kadrosu

BAL-TAM Türklük Bilgisi dergisi geniş bir yazar kadrosuna sahiptir. Dergide farklı bilim dallarına yönelik çok sayıda isim bulunur. Bunun en önemli nedeni; Tarih, Sanat, Dil, Edebiyat, Olaylar-Yayınlar, Derleme-Tarama ve Halk Bilimi gibi çeşitli bölümlerin bulunmasıdır. Bu yazarlar sadece Balkanlardan değil, Türkiye ve diğer Türk ülkelerinden olmak üzere yedi ülkeden yazarların yazıları yayınlanmaktadır. Her bölüm ile alakalı yazar kadrosu kategorize edilerek ilgili başlıklar altında verilmiştir:

Bilim: A. Bican Ercilasun, A. Nejat Ölçen, Bayram Bayraktar, Cengiz Hakov, Denis Ünver, Enver Mahmut, G. P. Panev, Gazmend Shpuza, Hayrettin İvgin, İ. Ünver Nasrattinoğlu, Mihai Maxim, Mücahit Mümin, N. Ahmed Asrar, Nail Tan, Necip Hablemitoğlu, Nimetullah Hafız, Numan Kartal, Rahmi Ali, Reşat Genç, Sabri Alagöz, Şakir İbrayev, Ş. Haluk Akalın, Tacida Zubçeviç Hafız, Tamilla Aliyeva, Valentin Çorbea, Yaşar Kalafat, Ziyneti Barlas.

Tarih: Abdülkadir Yuvalı, Ayşe Serap, Bayram Bayraktar, Bedrettin Koro, Bilge Ercilasun, Bilgin Çelik, Cengiz Hakov, Ciden Sena Menabit, Davud Vahdatniya, Deniz Ertuğ, Dosay Kenyantan, Elif Aktuğ, Enis Kervan, Fadıl Hoca, Fahredin Shabani, Fahri Kaya, Fatma Hocin, Feti Mehdiu, Gülnisa Aynakulova, H. Feriha Akpınarlı, Halil İnalcık, Halim Çavuşoğlu, Harid Fedai, Hayrettin İvgin, Hayriye Süleymanoğlu Yenisoy, İgbal Vurucu, İrfan Ünver Nasrattinoğlu, Jean Luis Bacque Grammon, Kader Özlem, Kalibek İbrayımcanov Turdiğaziulı, Mariya Leontiç, Mehmet Aydın, Mehmet İbrahimgil, Mehmet Maksudoğlu, Muammer Özçelik, Mustafa Ali Mehmet, Mustafa Mehmet, Nehat Krasniçi, Nergiz Nağıyeva, Neslihan Altuncuoğlu, Nimetullah Hafız, Nurgali Jusipbay, Ömer Turan, Recep Şkriyel, Refike Sulçevtsi, Reşat Genç, Riza Gruda, Roza Kurban, Sabri Alagöz, Salim Cöhce, Senem Küçükkoçuncu, Seyfeddin Buntürk, Sezen Kılıç, Sibel Akgün, Sibel Turan, Şebnem Atakan, Şennur Şenel, Şenol Kantarcı, Tacida Zubçeviç Hafız,

Taciser Onuk, Taner Güçlütürk, Timur Koziver, Toğrul Xəlilov, Tuba Toprak, Tuncer Gülensoy, Ufuk Tavkul, Vecibe Hatiboğlu, Yusuf Hamzaoğlu, Yücel Yiğit, Z. E. Şahverdiyev, Zeynep Korkmaz.

Dil: Akif İmanlı, Alaaddin Zoba, Alpay İğci, Ayla Hafız Küçükusta, Bilge Ercilasun, Canan İleri, Cazira Moldanova, Cem Topsakal, Cengiz Hakov, Ekrem Çauşeviç, Emek Üşenmez, Enes Şaban, Enis Kervan, Erdoğan Saraçoğlu, Fatma Hocin, Hamza Zülfikar, Hayriye Süleymanoğlu Yeniso, Hülya Davut Skuka, İsmail Hacıyev, İsmail Parlatır, Lutfiye Süleymankızı Aşkerzade, Mariya Leontiç, Mehmet Aydın, Mehmet Hazar, Minara Aliyeva Esen, Nadya Özakdağ (Nadejda Chirli), Nail Tan, Nazım İbrahim, Neira Zaçinoviç, Nimetullah Hafız, Nizami Şamiloğlu Adışirinov, Ömer Ünal, Recep Şukriyel, Risova Canat Nurdillakızı, Rukiye Hacı, Sansızbay Kurbanhoca Nızanulı, Sekine Eruz, Selim Selim, Seyfeddin Buntürk, Sultan Tulu, Şakir İbrayev, Şefket Öznur, Taner Güçlütürk, Tuncer Gülensoy, Tülay Çako, Zeynep Korkmaz.

Edebiyat-Yazın: Abdullah Demirci, Abide Doğan, Agim Rifat, Ağalar Mirza, Albert Bates Lord, Ali Yaman, Almira Tsikotiç Sulyeviç, Ayla Kaşoğlu, Aynur Öz, Bilge Ercilasun, Bünyamin Çağlayan, Cem Topsakal, Cenana Buturoviç, Enu Kyung Oh, Erdoğan Saraçoğlu, Erman Artun, Fadıl Hoca, Fahri Kaya, Gönül Ayan, Gülçin Yahya Kaçar, Halit Eren, Harid Fedai, Haşim İbrahim, Hayrettin İvgin, Hayriye Süleymanoğlu Yeniso, Hüseyin Ayan, Hüseyin Fazli Ergül, Hüseyin Gönel, İ. Nurmagambetova, İ. Ünver Nasrattınoğlu, İristay Kuçkartay, İsmail Çavuşev, İsmail Parlatır, İsmet Zaatov, M. Şataev, Mahmut İslamoğlu, Mahmut Soğukömeroğulları, Maria Leontic, Medine Sivri, Mehmet Aydın, Mesut Uğurlu, Metin Turan, Nail Tan, Nana Lee, Nimetullah Hafız, Numan Yusuf Aruç, Özkul Çobanoğlu, Rahmankul Berdibay, Recep Şkriyel, Rıza Oğraş, Sadettin Koç, Salim Çonoğlu, Sibel Kılıç, Ş. Karimova, Şevket Öznur, Tacida Zubçeviç Hafız, Taner Güçlütürk, Taylan Abiç, Tudora (Fedora) Arnaut, Tuncer Gülensoy, Tülay Çako, Türkan Yeşilyurt, Yıldız Hamdi, Zeynep Yazarkan.

Eğitim: Ebubekir Sofuoğlu, Cem Topsakal, Mustafa Durmuşçelebi, Soner Yıldırım, Bedrettin Koro, Bilal Yıldırım, Fadıl Hoca, Hayriye Süleymanoğlu Yeniso, Recai Özcan, Ruhi İnan, Albulena Roka, B. Şalbayev, Bedrettin Koro, Celal Mustafa, Ferhat Aşıkferki, Mehmet Aydın, Mustafa Çelikten, Mustafa Durmuşçelebi, Selim Selim, Nilgöl Açık Önkaş, Nimetullah Hafız, Sibel Kılıç, Taner Güçlütürk.

Halk Bilimi, Derleme ve Tarama: Abdullah Demirci, Agim Fişer, Asaf Orucov, Ayten Aydıncızı, Bülent Ağaoğlu, Diana L. Eck, Elmira Edilbekova, Enis Kervan, Erdoğan Altınkaynak, Ferhat Aşıkferki, G. Nisanov, H. Feriha Akpınarlı, Hayrettin İvgin, Hüseyin Ayan, İ. Ünver Nasrattınoğlu, Kamil

Toygar, Mensur Nurettin, Mevlüt Özhan, Mustafa Sever, Nail Tan, Nimet Berkok Toygar, Reşat Genç, Selim Selimi, Şevket Öznur, Taner Güçlütürk, Taner Kotle, Tüncer Gülensoy, Uwe Blassing, Vildan Bacan, Yaşar Kalafat, Yıldız Hamdi, Zennun Mandak, Zeynep Yazarkan.

Sanat: Agim Rifat, Ali Alpaslan, Amir Pasiç, Bülent Ağaoğlu, Erdoğan Altınkaynak, Nail Tan, Selim Selim, Sibel Kılıç, Taciser Onuk ve Tüncer Gülensoy.

Müzikoloji: Abdullah Demirci, Yalçın Yüregir.

Kütüphanecilik: Enisa Zuniç, İbrahim Ethem Polat.

Olaylar-Yayınlar-Tanıtımlar: A. Bican Ercilasun, Arda Akın, Baybars Gülensoy, Boyko Marinkov, C. Gariboğlu Nagıyev, Deniz Ünver, Ebuflez Amanoğlu, Enis Tabak, Ferhat Aşıkferki, Hayrettin İvgin, Hüseyin Ayan, İ. Ünver Nasrattinoğlu, İlhami Emin, İsmail Çavuşev, Kerima Filan, M. Akif Erdoğan, Mahmut İslamoğlu, Maliç Osi, Mehman Musaoğlu, Mete Tuncay, Mevlüt Özhan, Müjdat Karayeli, Nail Tan, Nevin Balta, Nezih Demirtepe, Nimetullah Hafız, Nuri Brina, Reliye Okuşluk Şenesen, S. Dilek Yalçın Çelik, Sabri Alagöz, Salih Turhan, Ş. Haluk Akalın, Şefaattin Severcan, Tacida Hafız, Taner Güçlütürk, Tüncer Gülensoy, Tülay Çako, Ü. Aşıkferki, Yaşar Kalafat.

Yitirdiklerimiz: A. Şamil Huseyinoğlu, Ferhat Aşıkferki, Hayrettin İvgin, İskender Pala, İsmail A. Çavuşev, İsmail Cambaz, Nail Tan, Nimetullah Hafız, Sabri Tata, Taner Güçlütürk, Taylan Abiç.

Sonuç

BAL-TAM Türklük Bilgisi, Balkan Türkoloji Araştırmaları Merkezi tarafından Kosova’da Türkçe olarak yayımlanan hakemli ve akademik bir dergidir. Aralıksız yirmi yıldır yayımlanan dergi, Türkçe dışında başka dillerde de basılır. BAL-TAM tarih, edebiyat, halk bilimi, eğitim, olaylar-yayınlar gibi çeşitli bölümlerden oluşmaktadır.

2004 yılının mart ayında, Prizren’de, Hafız ailesinin öncülüğünde Balkan Türkoloji Araştırmaları Merkezi tarafından ilk sayısı çıkarılır. Kısa adı BAL-TAM olan merkezin amacı, Balkanlar ve Türk dünyasındaki Türkoloji sahasına giren konularda bilimsel araştırmalar yapmak, uluslararası Türkoloji sempozyumları düzenlemek ve alanla ilgili yayıncılık yapmaktır.

Halen yayın hayatına devam eden *BAL-TAM*, 2024 yılı sonu itibarıyla 41. sayısına ulaşmıştır. Sahibi Tacida Hafız, yayıncı ve editörü Nimetullah Hafız’dır. Dergi zengin bir danışma ve hakem kuruluna sahiptir. Derginin yayın dili Türkçedir. Ancak İngilizce, Fransızca, Rusça gibi başka dillerde de makale yayımlanmaktadır. Derginin ISSN kaydı Fransa’da bulunur. Akademik disipline sahip bilimsel bir dergidir. Dünyada yayın hayatına getirilen yeni kriterler

nedeniyle *BAL-TAM* 16. sayıdan itibaren hakem kurullarının oluşturup makale yayınında yeni şartlar getirir. Gelen makaleler, kör hakem sistemiyle değerlendirilir. Son sayılarda dünyada geçerliliği olan bazı indekslere de girdiği görülür. Derginin her sayısı fiziki olarak da basılır. Ancak Balkan Türkoloji Araştırmaları Merkezin web sayfası içerisinde dergiye özel bir yer verilir. Dergi burada online olarak yayımlanır. Arşiv bölümünde derginin eski sayılarına da ulaşılmaktadır.

BAL-TAM geniş muhtevaya sahip bir dergidir. İçerisinde tarih, edebiyat, sanat, halk bilimi ve eğitim gibi alanlarda çok sayıda bilimsel makale ve yazı bulunur. Olaylar Yayınlar ve Tanıtımlar bölümünde başta yeni çıkan kitaplar olmak üzere bazı Türkoloji çalışmaları, edebiyat ve sanat alanındaki ünlü isimler tanıtılır. Dünyada yaşanan önemli olaylar hakkında bilgiler verilir.

Hâlen Balkanlarda sahasında ilk olma özelliğine sahip olan *BAL-TAM*'ın uzun yıllar yayın hayatına devam etmesini ve Türkoloji'ye hizmet etmesini dileriz.

Kaynakça

- Abiç, T. (2011). Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Milli Şairi "Özker Yaşın" Vefat Etti. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yitirdiklerimiz, 14, 413-414.
- Abiç, T. (2011). Kıbrıs Türk Milliyetçiliğinin Özker Yaşın'ın Romanlarındaki Yansımaları. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yazın, 15, 200-212.
- Akalın, Ş. H. (2004). Atatürk'ün Dil Politikası. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Bilim, 1, 28-32.
- Akgün, S. (2012). Dünden Bugüne Balkanlar'da Kosova Türkleri'nin Arada Kalma ve Varlığını Devam Ettirme Durumu. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Tarih, 16, 79-102.
- Alagöz, S. (2007). Bilimle İnsanlığı Kucaklaştıran Kişi Yusuf Kerim'in Tüm Eserleri Kitaplaştırılmış Halde. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Halkbilimi, 7, 274-277.
- Alparslan, A. (2006). Mevlevilikte Ney-Hat Münasebeti. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Sanat, 5, 230-234.
- Altınkaynak, E. (2007). Urum Giysileri. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Halkbilimi, 7, 242-253.
- Aruç, N. Y. (2007). Makedonya Türk Kültürü ve Edebiyatında Fahri Kaya. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 6, 175-179.
- Aşıkferki, F. (2010). Boşnak Enstitüsü'nün Kurucusu Adil Bey Zülfikarpasîç'i Yitirdik. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yitirdiklerimiz, 13, 315-319.

- Ayan, G. (2009). Neoklasik Divan Şairlerinden Ömer Lütfi Hayatı ve Eserlerinden Seçmeler. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yayınlar-Olaylar, 10, 301302.
- Ayan, G. (2005). Taşlıcalı Yahya Bey'in Şiirlerinde Osmanlı Tefahürü. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Bilim, 3, 163-174.
- Aydın, M. (2010). Bulgaristan'a Bir Eğitim Gezisi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Eğitim, 13, 261-264.
- BAL-TAM Türklük Bilgisi Dergisine ait 1-21 sayıları.
- Bayraktar, B. (2004) Kuruluşunun 80. Yılında Türkiye Cumhuriyeti'nin Yeri ve Değeri. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Bilim, 1, 24-27.
- Cangür, A. (2009). Kosova'da Türk Dili ve Kültürünün Tarihsel Gelişimi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 10, 136-140.
- Causevic, E. (2006). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Karşılaştırmalı Yöntem. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 5, 118-129.
- Çavuşev, İ. A. (200). Halkın Sorunlarıyla Çırpınan Bir Yürek Durdu. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yitirdiklerimiz, 8, 307-314.
- Çavuşoğlu, H. (2006). Yugoslavya-Makedonya'dan Türkiye'ye 1952-67 Kitlemel Göçü ve Bursa'daki Göçmen Kesimi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Sayı:4, Sayfa: 120-157.
- Çavuşoğlu, H. (2010). Yugoslavya'dan Göçler ve Yugoslavya Göçmenleri. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Tarih, 13, 20-40.
- Çelik, B. (2011). Amato Komisyonu Raporu Çerçevesinde Kosova ve Kosova Türklerin Statüsü. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Tarih, 14, 30-33.
- Çonoğlu, S. (2008). Ömer Seyfettin'in Hikâyelerinde Milli Kimliğin Yeniden İnşasında Milli Kültür Unsurları. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 9, 169-183.
- Demirci, A. (2013). Gerede Halk Müziği ve Oyunları Üzerine. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Mitoloji, 18, 357-361.
- Doğan, A. (2011). 1940-1960 Arası Türk Romanı. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 14, 84-107.
- Ercilasun, B. (2006). Azerbaycan'dan Güçlü Bir Ses: Beş Katlı Yapının Altıncı Katı. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 4, 213-228.
- Ercilasun, B. (2006). Türkiye'de Türk Dünyası ile İlgili Romanlar. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 5, 170-182.
- Ercilasun, B. (2011). Türkmenistan'dan Bir Roman: Oğuz Yurdu. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yazın, 15, 173-187.
- Eren, H. (2011). Gümölcineli Hafız Galip Efendi (1880-1948). *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yazın, 15, 193-199.

- Fedai, H. (2010). Kıbrıslı Âşık Kenzi’nin Rumeli Destanları. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 13, 162-173.
- Genç, R. (2004). Atatürkçü Düşünce de Laiklik ve Din Anlayışı. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Bilim, 1, 5-10.
- Güclütürk, T. (2009). Aziz Buş, Hayatı, Eserleri, Edebiyatımıza ve Kültürümüze Katkısı. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 11, 222-225.
- Güclütürk, T. (2010). Kosova Türk Çağdaş Edebiyatı Ahmet İgciler’i Yitirdi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yitirdiklerimiz, 13, 322-323.
- Güclütürk, T. (2012). Kosova Türk Çağdaş Edebiyatı Bibliyografyası. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Derleme-Tarama, 17, 397-427.
- Güclütürk, T. (2010). Kosova Türk Çağdaş Edebiyatında Reşit Hanadan ve Öykü Yaratıcılığı. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 13, 145-157.
- Güclütürk, T. (2011). Kosova Türk Çağdaş Edebiyatı Reşit Hanadan ve Roman Yaratıcılığı. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 14, 139-158.
- Güclütürk, T. (2013). Kosova’da Türk Halk Edebiyatı Geleneği. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yazın, 19, 312-332.
- Güclütürk, T. (2009). Kosova’nın Bağımsızlığı ve Türklerin Sosyo-Kültürel Durumları. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Tarih, 10, 64-85.
- Güclütürk, T. (2013). Prizren’de Türkü Geleneğinin ve Yeni Derlenen Prizren Türküleri Üzerine Ayrıntılı Bir İnceleme. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yazın, 18, 255-262.
- Güclütürk, T. (2012). Prof. Dr. Nimetullah Hafız’ın “Prizrenli Tecellî Dîvânı” ve “Karadağ ve Ordusu” Kitapları Basımdan Çıktı. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yayınlar-Olaylar, 16, 409-411.
- Güclütürk, T. (2012). Sırçaya Çevrilen “Çağdaş Türkiye Tarihi” Kitabı Sancak (Yeni Pazar)’da Tanıtıldı. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yayınlar-Olaylar, 16, 442-447.
- Güclütürk, T. (2012). Sırçaya Çevrilen “Çağdaş Türkiye Tarihi” Kitabı Belgrat’ta Tanıtıldı. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yayınlar-Olaylar, 16, 437-441.
- Gülensoy, B. (2009). Şaman (Kam) Davulundaki "İmler" ve "Tamgalar". *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Sanat, 11, 274-277.
- Gülensoy, T. (2014). 24 Oğuz Boyunun Rumeli’deki İzleri ve Rumeli Ağızları Üzerine Çalışmalar. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 21, 151-155.
- Gülensoy, T. (2009). Eski Türk Musiki Aletlerinden "Kopuz" ve "Yatugan". *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Sanat, 10, 276-281.

- Gülensoy, T. (2008). Türkiye'de Etimolojik Sözlük ve Sözcük Etimolojisi Üzerine Yayımlanan Makalelere Dair Bir Bibliyografya Denemesi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Derleme-Tarama, 8, 245-267.
- Hablemitoğlu, N. (2004). Kemal'in Öğretmenleri. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Bilim, 1, 68-73.
- Hafız, N., Hafız, T. (2010). Kosova Türk Edebiyatında Çanakkale Savaşı. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 13, 105-135.
- Hafız, N. (2011). Balkan Savaşları ve I. Dünya Savaşı Yıllarında Kosova, Sayı:15, Sayfa: 28-45.
- Hafız, N. (2006). Değerli Türkolog Prof. Dr. Ali Alpaslan'ı Yitirdik. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yitirdiklerimiz, 4, 289.
- Hafız, N. (2006). Eski Yugoslavya Bölgelerinde Türkçenin Öğretimi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Bilim, 4, 182-188.
- Hafız, N. (2011). Kosova'da Türkçe Eğitim Tarihine Genel Bir Bakış. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Eğitim, 14, 215-221.
- Hafız, N. (2006). Kosova'da Türkçe'nin Öğretimi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 5, 130-141.
- Hafız, N. (2014). Ömer Lutfi'nin Tarih Eserleri. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Bildiri, 20, 165-168.
- Hafız, N. (2010). Sabri Tata'nın Ölümüyle Bulgaristan Türk Edebiyatının Büyük Kaybı. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yitirdiklerimiz, 13, 324-345.
- Hakov, C. (2007). Bulgaristan Türklerinin Eğitiminde Türkiye ve Azerbaycan'ın Rolü. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 7, 130-138.
- Hakov, C. (2006). Sofya Başmüftülüğü ve Bulgaristan'daki Türk Okullarında Yeni Türk Alfabesinin Uygulanmaya Konuluşu. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Bilim, 4, 173-181.
- Hamzaoglu, Y. (2013). 1912-1913 Balkan Yenilgisi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Tarih, s:18, 25-70.
- Hoca, F. (2012). Balkan (Arnavutluk) Divan Şairlerinin Özellikleri. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yazın, 17, 203-210.
- Hoca, F. (2013). Veysi Üskübî'nin İstanbul Kasidesinin Değerlendirilmesi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yazın, 19, 243-251.
- Hoca, F. (2011). Makedonya Türk Şiirinde Atatürk Kavramı. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 14, 121-128.
- Hoca, F. (2013). Veysî Üskübî'nin Hayatı, Eserleri ve Şairliği Hakkında, 969 (1561/2)- 1037 (1627/8). *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yazın, 18, 193-205.
- Hocin, F. (2006). Necati Zekeriya'nın Şiirinde Dil ve Üslup. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 4, 229-241.

- Hüseyinoğlu, A. Ş. (2012). İlim Yolunda Şehit Olan Özbek Folklorcusu ve Edebiyatçısı Prof. Dr. Jumalay Y *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yitirdiklerimiz, 17, 443-448.
- İbrahim, H. (2013). Bulgaristan Türk Yazınında Osman Aziz. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yazın, 18, 225-230.
- İbrahim, N. (2012). Valandova Yöresi (Makedonya) Türk Ağzında Vurgu. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 16, 239-248, Prizren, Mart 2012 / 17, 178-196.
- İbrayev, Ş. (2008). Kazakistan'daki Devlet Dili Hakkında. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 8, 69-72.
- İgci, A. (2010). Kosova Ağzlarındaki Birkaç Türkçe Tabakası. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 13, 73-77.
- İgci, A. (2010). Kosova Türkçesi Kaynaklarına Bir Bakış. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 12, 105-115.
- İleri, C. (2012). Eskişehir'in Alpullu'daki Balkan Göçmenlerinin Ağızlarıyla Yerli Yörük Ağzlarının Etkileşimi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 16, 223-238.
- İvgin, H. (2008). Faruk Nafiz Çamlıbel'in Şiirlerinde Kadın ve Marazi Aşk. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 9, 192-200.
- Kaya, F. (2008). Tasavvuf Şairlerimizden Fettah Rauf. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yazın, 8, 129-148.
- Kervan, E. (2007). Yanova Türk Ağzının Başlıca Özellikleri. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 6, 83-88.
- Kılıç, S. (2010). Kaynağını Karagöz Mizah Anlayışından Alan Osmanlı Dönemi "Karagoz" Yayınlarının Türk Kültür Tarihi Bakımından Önemi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 13, 190-206.
- Kılıç, S. (2011). Postmodernist Ortamda Sanat ve Sanat Üretimlerinin Değişim ve Dönüşümü Üzerindeki Sosyo-Kültürel Etkenler. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Sanat, 15, 320-341.
- Kılıç, S. (2011). Cumhuriyet Döneminde Görsel İfade Unsuru Olarak Karagöz Mizah Yayınları. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 14, 189-199.
- Koro, B. (2013). 21. Yüzyılın Başlangıcında Kosova Eğitim Sistemi ve Türkçe Eğitim. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Eğitim, 19, 335-372.
- Koro, B. (2013). Kosova Cumhuriyeti İlköğretim Okullarının Tarih Dersi Müfredatında ve Ders Kitaplarında Mustafa Kemal Atatürk. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Eğitim, 18, 265-280.
- Koro, B. (2011). Kosova'da İlkokul (Sınıf) Öğretmenlerin Yetiştirilmesinin Önemi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Eğitim, 14, 266-276.

- Lee, N. (2007). Benim Adım Kırmızı'nın Kore'deki Yankıları. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 6, 167-174.
- Lee, N. (2006). Orhan Pamuk'u Nasıl Anlamalıyız?. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 5, 183-199.
- Leontiç, M. (2011). Makedon Kişi Adları ve Soyadlarında Türk Kişi Adları. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 15, 158-167.
- Leontiç, M. (2010). Makedon Soyadlarına Yansıyan İslam Medeniyetinin Etkileri. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 13, 87-97.
- Leontiç, M. (2012). Nazım Hikmet'in Hayatı ve Şiirleri. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yazın, 17, 263-280.
- Leontiç, M. (2014). Nazım Hikmet'in Sevdiği Kadınlar. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Bildiri, 20, 139.
- Leontiç, M. (2011). Necati Zekeriya'nın Şiirlerinde Çocuk Sevgisi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 14, 129-138.
- Mandak, Z. (2007). Brod-Gora Ağzında Türkçe Sözcükler. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Derleme-Tarama, 6, 231-179.
- Marinkovic, M. (2004). Felsefe Fakültesi Etnoloji Bölümü'nün Değerli Üyesi Öldü". *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yitirdiklerimiz, 1, 211-212.
- Moldanova, C. (2007). Kazak Türkçesindeki Yabancı Kelimeler ve Sözlükler. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 7, 104-109.
- Mustafa, C. (2011). Gilan'da Dünden Bugüne Türkçe Eğitim. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Eğitim, 14, 254-260.
- Nasrattınoğlu, İ. Ü. (2009). Azerbaycan'dan Bir Ozan Göyçeli Mecnun. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 10, 189-192.
- Nasrattınoğlu, İ. Ü. (2009). Ozanlar Zincirinin Güçlü Halkası Kırmılı Aşık Ömer. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 11, 211-221.
- Nurmagambetova, İ. (2007). Türk Edebiyatında Dede Korkut Hikayeleri. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 5, 161-169, Prizren, Eylül 2006 / 6, 141-148.
- Okumuş, S. (2015). Kosova'da Türkçe Yayınlanan Bir Gazete: Tan, Balkan Araştırma Enstitüsü Dergisi, Cilt:4, Sayı: 1, 85-107.
- Okumuş, S. (2015/1). Kosova'da Yayınlanan Türkçe Gazete ve Dergiler, Yeni Türkiye (Rumeli-Balkanlar Özel Sayısı-V), XXI (70): 6254-6274.
- Okumuş, S. (2014). Özel Mülakat, 14 Mayıs, Priştine.
- Okumuş, S., Yön Z. (2014). Kosova'da Türkçe Yayınlanan Bir Çocuk Dergisi: Kuş, I. Uluslararası Türk Dünyası Araştırmaları Sempozyumu, Niğde Üniversitesi, Niğde, 18-21.

- Onuk, T., Akpınarlı, F. (2009). Osmanlı Kültüründe Karadeniz El Sanatlarının Yeri ve Önemi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Sanat, 11, 278-289.
- Paşıç, A. (2008). Bosna Evi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Sanat, 8, 237-243.
- Polat, İ. E. (2010). Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih- Coğrafya Fakültesi Yazmaları. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Kütüphanecilik, 12, 307-308.
- Rıfat, A. (2012). Balkanlarda 38 Yıl Türkçe Kabare. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Sanat, 14, 354-364, Prizren, Mart 2011 / 17, 281-294.
- Rısbekova, A. K. (2009). Kazak Okullarında Eğitim-Terbiye Sürecindeki Tanım Motivasyonunun Özellikleri. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Eğitim, 10, 250-253.
- Roka, A. (2011). Osmanlı Döneminden Günümüze Kadar Vıçitırn ve Kosova Mitroviça'sında Türkçe Eğitim. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Eğitim, 14, 226-253.
- Selim, S. (2011). Osmanlı Sonrası Morava Yöresine Bağlı Doburçan'da Türkçe Eğitimi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Eğitim, 14, 261-265.
- Selim, S. (2007). Arnavut Dilinde Türkçe'nin Etkisi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 6, 139-140.
- Skuka, H. D. (2010). Makedonya Türklerinin Yazı Dilinde Edatların Kullanımı. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 13, 78-86.
- Sofuoğlu, E., Topsakal, C. (2011) Osmanlı Devleti'nin Kosova Eğitim Sistemi'ne Yönelik Yönetimsel Düzenlemeleri. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Eğitim, 14, 201-214.
- Soğukömeroğulları, M. (2012). Türk Romanında Macarlar. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yazın, 17, 251-262.
- Süleymanoğlu, H. M. (2007). Sofya Üniversitesi ve Açılışının 50. Yıldönümünde Türk Filolojisi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 6, 107-138.
- Süleymanoğlu, H. M. (2005). Türkiye Koşullarına Uyum Süreçlerinde Balkan Göçmenleri. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Sayı:3, Sayfa:2-162.
- Şaban, E. (2012). Makedonya (Gostivar) Türk Ağızlarında Osmanlıca Unsurlar. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 16, 249-260 / 17, 167-178.
- Şahko, Ş. (2009). Kosova'da Türk Çocuk Edebiyatının Gelişimi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 10, 193-200, Prizren, Mart 2009.
- Akalın, Ş. H. (2004). Balkan Türkoloji Araştırmaları Merkezi (Bal-Tam) ve Etkinlikleri". *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Olaylar-Yayınlar, 1, 191-199.
- Şalbayev, B. (2009). Eğitim Sisteminde Yüksek Teknolojinin Önemi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Eğitim, 11, 248-250.
- Şalbayev, B. (2010). Kazakistan Üniversite Eğitiminde "Aktif İlgi" ve Bireysel Çalışma Meseleleri. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Eğitim, 13, 258-260.

- Şalbayev, B. (2011). Kazakistan Üniversite Sisteminde Pedagoji Uzmanlarının Hazırlanması. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Eğitim, 14, 305-306.
- Şkriyel, R. (2008). Makedonya'daki Boşnak Ononimi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 8, 105-109.
- Tan, N. (2013). Âşık İslam Erdener'in Şiir Defteri / Çağdaş Cöngü. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 13, 215-228, Prizren, Eylül 2010 / 18, 231-254.
- Tan, N. (2009). Bu Türkünün, Şiirin Gerçek Şairi Kimdir? *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 11, 203-210.
- Tan, N. (2012). İki Rahmetlinin Ardından Âşık Kul Ahmet – Esin Afşar Anlaşmazlığı. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 16, 347-351.
- Tan, N. (2010). Romancı, Gazeteci ve Yazar İlhan Selçuk. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yitirdiklerimiz, 13, 320-321.
- Tan, N. (2006). Şair, Yazar, Gazeteci Hasan Mercan. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yitirdiklerimiz, 5, 308-311.
- Tanyol, S. (2009). Kosova'nın Bağımsızlığı ve Türklerin Sosyo-Kültürel Durumları, Balkanlarda Kosova Dünü, Bugünü ve Yarını. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Tarih, 10, 86-107.
- Tavkul, U. (2008). 93 Harbinde Kafkasya Muhacirlerinin Balkanlardan Anadolu ve Orta-Doğu'ya Sürgünleri. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Sayı:8, 1-20.
- Topsakal, C. (2009). Prizren Eğitim Fakültesi 3.Sınıf Öğrencilerin Öğretmenlik Uygulaması / Staj Deneyimi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Eğitim, 10, 220-246.
- Tulu, S. (2008). Anadolu ve Balkan Ağzında -İver Şimdiki Zaman Eki. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 8, 97-104.
- Turan, M. (2008). Bir Bulucu ve Kurucu Kültür Adamı: Ahmet Kutsi Tecer. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yazın, 8, 165-174.
- Turan, M. (2009). Çağdaş Kıbrıs Türk Şiirinde Eğilimler / Yönelimler. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 10, 157-168.
- Turan, M. (2006). Türk Halk Şiirinin Önemli Bir Temsilcisi Aşık Veysel. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 5, 200-213.
- Turđazıulı, K. I. (2006). Kazakistan'da XIX. YY'ın Sonu ve XX. YY'ın Başındaki Ruslaştırma Siyaseti Sonucunda Alfabenin Değiştirilmesi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 10, 132-135.
- Valihanova, A. (2009). Öğrencilerin Ahlaki Manevi Terbiyesi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Eğitim, 10, 257-260.
- Yazar, A. (2009). Balkanlar'da Yeni Statü Arayışı: Kosova Örneği. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Tarih, 10, 41-63.

- Yazarkan, Z. (2008). Şemsettin Sami. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 9, 184-191.
- Yenisoy, H. S. (2012). 1912 – 1913 Balkan Savaşları'nın Edebiyata Yansıması. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 16, 279-302.
- Yenisoy, H. S. (2009). Balkan Halklarının Dil ve Folklorunda Türk İzleri. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 10, 109-131, Prizren, Mart 2009 / 11, 133-157.
- Yenisoy, H. S. (2012). Bulgar Edebiyatında İstanbul. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yazın, 17, 231-250.
- Yenisoy, H. S. (2008). Bulgaristan Gagavuzları -Dil ve Kültür Araştırmalarının Durumu-. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 8, 73-86 / 9, 89-101.
- Yenisoy, H. S. (2012). Bulgaristan Türkleri – Türk Azınlığının Eğitim ve Kültürel Sorunlarında Yeni Gelişmeler. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Eğitim, 17, 343-371.
- Yenisoy, H. S. (2007). Çağdaş Türkçe'de En Çok Kullanılan Sözcükler. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Dil, 7, 101-103.
- Yenisoy, H. S. (2013). Yordan Jovkov ve Öykülerindeki İnsan Sevgisi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yazın, 18, 217-224.
- Yeşilyurt, T. (2013). Hilmi Yavuz'un Gelenek Anlayışına Giriş Denemesi. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Yazın, 19, 269-280.
- Yiğit, Y. (2011). Prizren Sancağının İdari Yapısı (1864-1912). *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Tarih, 14, 7-29.
- Yüregir, Y. R. (2009). Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın Ardından. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Edebiyat, 10, 182-188.
- Yüregir, Y. (2010). Bela Bartok 74 Yıl Sonra Yine Osmaniye'de. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Müzikoloji, 12, 302-306.
- Zafer, Z. (2013). Bulgaristan Türklerinin Güldürü Süzgecinden Zorunlu Asimilasyon ve Göç. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Sayı:18, Sayfa:157-168.
- Zafer, Z. (2013). Prof. Dr. Justin Mc. Merthy'nün “Ölüm ve Sürgün” Adlı Kitabının Bulgaristan'daki Etkileri. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Tarih, 18, 127-134.
- Žuníc, E. (2009). Libraries And Librarianship During Ottoman Empire, With Review Of The Situation Of Libraries In Bosnia And Herzegovina After World War Two And Development Of Librarianship In Tuzla Canton. *BAL-TAM Türklük Bilgisi*, Kütüphanecilik, 10, 293-297.

İnternet Kaynakları:

<https://baltam.org/bal-tam-dergisinin-tarihcesi-2/> [Erişim tarihi: 6 Aralık 2024]

<https://baltam.org/hakkimizda/> [Erişim tarihi: 6 Aralık 2024]

<https://baltam.org/tarihce/> [Erişim tarihi: 5 Aralık 2024]

https://dergi.baltam.org/index.jsp?mod=sayfabilgi&sayfa_alias=%C4%B0ndeksler [Erişim tarihi: 6 Aralık 2024]

- - -

Etik Beyan ve Açıklamalar:

1. Bu makalenin yazar(lar)ı, etik kurul iznine gerek olmadığını beyan etmektedir.
2. Bu makalenin yazar(lar)ı, araştırma ve yayın etiği ilkelerine uyduklarını kabul etmektedir.
3. Bu makalenin yazar(lar)ı, kullanmış oldukları resim, şekil, fotoğraf gibi bütün belgelerin kullanımında tüm sorumlulukları kabul etmektedir.
4. Bu makalenin benzerlik raporu bulunmaktadır.